

ELŐFIZETÉS

HELYREN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

MIRDETESEK:
6-hatásos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyomaté sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Kedd, október 30.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vesérozikk: Az ellenség bajban.**
- Az aradvárosi szabadalvópárt közgyűlése.**
- Aradi lövészversenyek.**
- A legkisebb honatyáról.**
- A halott csekkje.**
- A pénzügyőr fegyvere.**
- Van der Hoske Kálmán és Walter Crane.**
- Novemberi előléptetések.**
- Tárcza: Mohammed koporsója.** Irta: Tábori Róbert.
- Regény-Csarnok: A kételkedő ember.** Irta: Groller Balduin.

Az ellenzék bajban.

Budapest, október 29.

A hirt, hogy Ugron Gábor a politikai vezérségről, sőt a további politikai működéséről is lemondott, megczáfolták, de nem czáfolták meg azt a hirt, hogy pártja, a negyvennyolczas függetlenségi pártnak az a szárnya, melynek az ő szelleme adott vezetve röplő erőt, eddigi lényegének átalakításával foglalkozik.

Átalakításával oly értelemben, hogy a párt, mely az 1848-as szabadalvú tradíciók utjából kitért, az egyházpolitikai vita alkalmával ingerültséget és túlzékonyságot keltett a felekezetek közt s ezzel uttörője és szálláscsinálója lett a néppártnak, mostantól fogva hozzájárulna a felekezeti ellentétek lecsendesítéséhez. E párttörődék tagjai ezzel nyílt bűnvalloást tettek, alkalmazkodnak a szent intéshez, hogy a halál előtt meg kell ja-

vulni egy napon s a javulás határidejéül a jövő választásokat tüzték ki maguknak, hogy akkor, ha bírják előtt még kegyelemre találnak, a választások után ismét feltámadjanak.

Hogy a helyén immár mégis csak megmaradó frakcióvezér mily kevéssé ismerte a nép hangulatát még a maga leg-sajátabb ország részében is, Erdélyben, bizonyítja az a kidobáshoz hajszálnyira hasonlító fogadás, melyet Csik-megyében készítettek a néppárt apostolainak. E párt egyik legkeneteljesebb szónoka e fogadást a tisztviselőkre kente s ezért a fenyegetésig elkapatott interpellációt intézett a miniszterelnökhöz. Hát valami különösen nagy öröme nem telhetett a főtisztelendő urnak az ámbár csak előleges, de erősen visszautasító ütésekkel álló válaszbán. Minden egyes állampolgárnak azt a jogát, hogy meggyőződéseért helytálljon és kapacitáljon, — ez a válasz tartalma, — a tisztviselőtől sem lehet megvonni, csak hivatalos tekintélyével nem szabad visszaélni s azt presszióra felhasználni. Ez az erőszak minden neme ellen védelmet nyújtó tendenciája a kuriai bíraskodásáról szóló törvénynek. De egyttal az is mondván, hogy a papoknak sem szabad ugy szerepelniök, mintha a Gondviselés tisztviselői lennének, midőn politikai meggyőződésükért küzdenek, nekik sincs a választások alatt hatványozott állampolgári joguk.

Egyáltalán pedig egyik balsorsból a másikba ütközik az ellenzék.

Közjogi téren zsákmányért vonul ki, hogy a választási kampanyra el legyen látva anyaggal s mindent a rosszabik végén fog meg. Nehányan a seregből az állami biztonság toronyőreinek öltöztek föl s egyszerre három hatalmas tüzet is jeleztek, melyek hamuvá égetik alkotmányunk épületét. Az egyik a királyi döntés a kvótakérdésben; a második a honvédség ki-rendelése a galicziai hadgyakorlatokra; a harmadik: a trónörökös nyilatkozata.

Az első — mondjuk: „képzelt,” és nem „áltatásra” kieszelt veszedelemre vonatkozólag már régesrégén rájuk bizonyították a hamis törvényt magyarázatot, a másodikra vonatkozólag ugyanaz történt a képviselőház csütörtöki ülésében, és a harmadik veszedelemre vonatkozólag ezenkívül még terjedelmes tanultsággal ékeskedő törvénytudásuk bizonyítékával is szolgálhatnak nekik. Ha az ellenzék hivatása már minden parlamentben magasztos, mennyivel inkább az nálunk s lesz az új választásokkal még fokozottabb mértékben az, midőn messzeható reformok és a legkomolyabb fontossággal bíró közjogi ügyek jutnak folyamatba.

Teljesítse ellenzékünk az ő magasztos hivatását, akkor aztán a küzdelemnek mindenkor szigoruan megtartott legméltóságosabb módja mellett derekabb és termékenyebb munkákat kell szolgáltatnia, mint aminők utolsó munkái voltak. L.

TÁRCZA.

Mohammed koporsója.

Irta: Tábori Róbert.

Rövidke levelet szorongatott kezében az egész uton, csupán annyi volt a tartalma:

— Jöjjön gyorsan, ha meg akar menteni magamtól és magának.

Az az egy aláhuzott szó szeget ütött a fejembe, mert ismerte a feleségét és tudta, hogy asszonyi szokás ellenére saját magával szemben is mindig őszinte. Pusztá kaczerkodásból pedig sohasem írta le ilyesmit, okvetetlenül van tehát veszedelem.

Azzal köszöntött be a vadrepkénnyel be-futtatott kis házba, közös gerlefészükbe, melyet még a mézeshetekben rendezett be a csendes otthonnak:

— A levelét tegnap este kaptam meg, azonnal vasutra szállítam, eljöttem és most itt vagyok. Veszedelmet emlegetett, szembe akarok vele nézni.

Az asszonyka sápadtan babrált hófehér reggeli ruhája csipkéin, a regényes helyzet nagyon feszélyezte. Az ő okos urával szemben mindig így érezte magát, mert az a két tiszta szem megkövetelte az egyenes szókimondást. Mégis kerülő uton vágott neki.

— Ismeri a regét Mohammed koporsójáról? — kérdezte halkán.

— Amely ég és föld között lebeg, nem tud felszállni a csillagokig, — sem pedig alábocsátkozni a szerelmes anyaföldig? Ismerem . . .

— Nos hát, kedves barátom, itt van most előtte. En vagyok az a bizonyos koporsó: vonz valami kifelé, de mégsem enged ez a kis fészek.

— Szóval, ön azt hiszi, hogy más valakit szeret? — kérdezte a férj és kissé összeránczolta két szemöldökét. Nem annyira haragból, mint inkább a gondolkodás erősebb munkájában.

Az asszony elpirult, fájt neki az egyenes szókimondás. Milyen különösek néha a férfiak, egyetlen szóval megrajzolják a helyzet képét ahelyet hogy egy kicsit jobbra-balra csapongnának. Az mondta:

— Egy embert láttam, kinek képe azóta folyton üldöz álmaimban, mert egészen olyan, mint az igazi férfiúé. Nem tudom, miben rejlik a varázsa, nincs kizárva, hogy csak abban, hogy egészen más, mint azé az férfiúé, kit eddig a férfiaság mintaképének tekintettem . . . Lássá, egészen őszinte vagyok és nem kisebbitem az én nagy, nagy bűnömet. Mert az a fantáziám, hogy a szívem nem tud betelni már csupán az ő képével. De olyan hirtelen jött rám, még időm sem maradt, hogy küzdjek

ellene. Büntessen meg, megérdemlem, vagy legalább mutasson haragot. Olyan jól esnék, ha most egy kicsit tombolna.

A férfiú szomoruan mosolygott.
— Mit érnék vele? — mondta lágyan és megfogta a tehetetlenül alácsüngő kis kezét.
— Azt, hogy nem merne tovább is őszinte lenni és ellenségét látna benem. Meg sem tudom érteni igazán, miért versenyez ég és föld Mohamed koporsójáért, holott abban csak egy hallott teteme, egy életnélküli árnykép van elrejtve. Egészen más az én versengésem: az én veszendő kincsem egy édes szép asszony és nem fogom harcz nélkül átengedni senkinek . . . Igaz, hogy hívják azt az embert, ki megzavarta szívét . . . Megmondhatja bátran a nevét, nem fogom provokálni.

— Jól ismeri választott az asszony — hisz ön ismertette meg vele.

— A férjeknek rendes szokása szerint — tört ki a keserűség a férfiúból . . . Talán Róna Elemér?

— Csakugyan ő. A nyáron bemutatta nekem egy mulatságon. Nem törődtem vele sokat, ő sem velem, mint egyáltalában nem törődik a nőkkel. S tudja-e, mivel kapta meg először a figyelmemet?

— A verseivel?

— Dehogy! Azzal, hogy a legőszintébb rajogás hangján beszélt önről. Annyi tisztelettel

TÁVIRATOK.

A búrok utolsó győzelmei.

London, október 29. A Daily Mail-nak jelentik Fokvárosból 27-iki kelettel: A békföldi rendőrcsapatok 24-én Hoopstaad mellett komoly harcra keveredett két európai kommandóval. Az angol csapatoknak két gyorstüzelő Maxim-ágyújuk volt. A búrok Lutroit, Viljen, Petgieter és Levillier parancsnoksága alatt tizszeres erővel célszerű támadtak, lassanként bekerítették az angol csapatokat és nagy kárt tettek bennük. Tözeledésüket főleg a Maxim-ágyúkra irányították, a melyeket az angoloknak jól kellett adniok. A rendőrcsapat kevéssel az est beállta előtt segítséget kapott a yeomanryktól. Az angoloknak hét hatottjuk és tizenegy sebesültjük volt. Tizenöt angol fogságba esett. A búroknak 15,000 emberük van még a harcban, ezeknek majdnem fele az Oranjeriver-gyarmatban van.

A kínai háború.

London, október 29. A Times-nak jelentik Pekingből 26-iki kelettel: Az idegen követek ma értekezletet tartottak és elhatározták, hogy azon a hét hivatalnokon kívül, a kiknek kivégzését Franciaország követelte, még Ji és Jingnien hercegek kivégzését fogják követelni. Egy újabb császári ediktum a bünsz miniszterekre kirótt újabb büntetésekkel akarja kiengesztelni a hatalmasságokat. Paotingfuhól jelentik, hogy a szövetséges csapatok parancsnokló tisztje, a kiszabadult hitvitóknak a kínaiak kegyetlenségéről szóló elbeszélésén megindulva, a tartományi pénztárnokot mint főbűnöst letartóztatta. Itt még most is remélik, hogy a szövetségesek üdvös büntetést fognak mérni a városra.

Washington, október 29. Conger pekingi amerikai követ azzal vádolta Hall kapitányt, a ki a Pekingben volt tengerészkülönítményénél szolgált, hogy a követségek ostroma alatt gyáván viselkedett. Chaffee tábornok vizsgálatot rendelt el és az ügyre vonatkozó iratokat Washingtonba küldte azzal a javaslatlall, hogy szüntessék be a további eljárást. A kormány azonban a tengerészhadtest parancsnokának adta ki az ügyet, a ki azt rendkívüli bíróság útján behatóan meg fogja vizsgáltatni.

Az aradvárosi szabadelvűpárt közgyűlése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 29.

Az Aradvárosi szabadelvűpárt tegnap délelőtt tartotta meg elnökválasztó közgyűlését a Központi szálló nagytermében. A közgyűlésen megjelent a városi szabadelvűpárt színe-java, hogy ünnepélyessé tegye jelenlétével azt a fontos aktust, mely a párt jövőndő vezetésére nézve a gyűlésen lejátódott.

A közgyűlést Kristyóry János alelnök nyitotta meg. Bevezető beszédében meghatározó szavakkal emlékezett meg Varjassy Józsefről, pártunk elhunyt vezérééről, s bejelentette a közgyűlésnek a gyász külső jeleit is, melyekkel a párt felejtethetetlen tiszteletbeli elnökének temetésén résztvett. Azután áttért az elnök-kérdésre, elmondván, hogy Varjassy Árpád kir. tanácsos, tanfelügyelő, a kuriai bírászkodásról szóló törvény értelmében a párt elnöki állásáról lemondott, s így a párt ezidő szerint elnök nélkül van.

A szervezeti szabályok megváltoztatása után az elnökválasztás került napirendre.

A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel Tagányi István nagybirtokost választotta elnökévé. Alelnöknek pedig ifj. Neuman Adolfot, Robitsek Agoston dr.-t és Tedeschi Viktort.

Az elnöki széket erre a távollevő Tagányi István helyett, a legidősebb alelnök Robitsek Agoston dr. foglalta el, akinek zajos éljenzéssel fogadott székfoglalója után megejtették a tisztikar megválasztását.

Majd Kristyóry János, pártunk ez érdemes vezéralakja iránt fejezte ki elismerését, háláját a közgyűlés, és érdemeinek elismeréséül örökös tiszteletbeli elnökévé választotta. Varjassy Árpád kir. tanfelügyelőnek, a párt nagybuzgalmu volt elnökének érdemeit pedig jegyzőkönyvben örökítette meg.

Midőn még Széll Kálmán miniszterelnöknek és Hieronymi Károly országgy. képviselőnek üdvözlő táviratok küldését határozták: el a közgyűlés véget ért.

A tegnapi ujjászervezkedés alkalmából a magunk részéről igaz lelkesedéssel üdvözljük az aradi szabadelvű pártot és kifejezést adunk ama szilárd meggyőződésünknek, hogy az új elnök és az új tisztikar vezetése mellett a szabadelvű eszmékért kifejtett munkában a jövőben is kitartó lesz a párt. Kívánjuk egyuttal, hogy az új vezérférfiak munkásságát olyan siker koronázza, mint amilyen önzetlen nemes elhatározással kezükbe vették tegnap a párt vezetését.

A közgyűlést, mely a Központi Szálló termét zsufolásig megtöltő párttagok jelenlétében folyt le, Kristyóry János alelnök, a párt ügyeinek ideiglenes vezetője nyitotta meg.

Abból indult ki, hogy az aradvárosi szabadelvűpárt beléletében az utóbbi időben némi változás történt, a minek részletezése előtt kötelessége bejelenteni egy szomorú csapást, mely a pártot s a város közönségét egyaránt sújtotta. A pártnak egy régi, kipróbált, oszlopos tagja, annak mindenkoron irányítója, Arad egyik odaadó, buzgó polgára hunyt el Varjassy József, a szabadelvűpárt örökös tiszteletbeli elnökének személyében, ki a párt ügyeihez nagy buzgalommal ragaszkodott s a ki iránt a párt tagjai valóságos fiúi szeretettel viseltettek. Bejelentik, hogy elhunyt alkalmából a párt külön gyászjelentést adott ki, ravatalára diszes koszorút helyezett, testületileg fejezte ki részvétét a mélyen lesújtott család előtt s emlékére a szabadságharczi ereklyemuzeumban 700 koronás alapítványt tett. Kéri e bejelentést jóváhagyólag tudomásul venni.

Azután arra tért át, hogy a kuriai bírászkodásról szóló törvény értelmében a párt érdemes elnöke, Varjassy Árpád kir. tanfelügyelő, a vezetéstől visszalépni volt kénytelen s így a pártnak ezidő szerint nincs elnöke. Mivel a szabadelvűpárt országszerte szervezkedik, a végrehajtó-bizottság s a nagyválasztmány kötelességének tartotta, hogy az aradvárosi szabadelvűpárt se maradjon tovább vezető nélkül. Ez a párt törhetlen erővel szolgálta mindenkor a tiszta liberálismust, szívében a hazaszeretetet vezérelte és hevitette s a mint eddig, úgy bizonyára a jövőben is megteszi kötelességét a maga egységes szétbonthatatlanságában.

Mielőtt a közgyűlésnek betérjesztené a párt vezetőségében történt megállapodásokat, szük-

emlegette a nevét, hogy már ezért is szívesen hallgattam.

A férfiú egy kicsit elgondolkozott. — Ez a legény veszedelmesebb, semmint gondoltam, — dűnyögte magába — új ösvényeket keres és talál a női szívhez. Hanem várj csak, visszadom a tromfot! Szerencse, hogy elkészültem erre a csel fogásra!

Látszólag közömbösen folytatta, hangosan: — Ez nagyon szép tőle. De, ugyebár, azt is mondta, hogy nagyon kiváló egy lény lehet az, kinek sikerült egészen lekötni az olyan eszményi érzésű nőt, amilyen ön?

— Honnan tudja? — kérdezte bámulva a nő.

— Azt is mondta, hogyha ő az én helyemen volna, soha, egyetlen pillanatig sem hagyná önt magára, hanem örökké lesné minden szavát és minden mosolyát? Mit neki a földi javak, a jólét, a nagyra vagány, a munka, mikor ilyen kincscsel áldotta meg az ég!

— Szórol-szóra így mondta, — álmélkodott az asszony. — De honnan tudja? Hisz nem volt sohasem jelen a beszélgetésünkön!

— Egy versben olvastam . . . Legyen nyugodt, kedvesem, az ön poétája nem plagizált, hanem csak . . . hogy is mondjam . . . ismételte saját magát. Az a vers két év előtt jelent meg egy divatlapban.

— Két év előtt? De hisz' akkor még nem ismert engem! — rebegett az asszony.

— De megsejtette. A rómaiak vates-nak

nevezték a költőt, ami jóst is jelent. Egy kis eltérés van ugyan a versnek akkori és mostani hősnője között . . . de ennek neve költői szabadság. A szemét kéknék mondta az első kiadásban, a haját szökének . . .

— Az én szemem pedig fekete, épp úgy, mint a hajam! — méltatlankodott az asszony.

— Feledékenység, semmi egyéb! Aztán meg változik is néha a poéták izlése, de mondhatom, hogy Elemér barátom — ugye megengedi, hogy barátomnak nevezem? — hogy Elemér barátom költeménye csodaszép. Különösen az a részlet, melyben szerelmet vall Eduának . . .

Az asszony elkaczagta magát. — Hogyan? Hát Eduának hívták szökekorában?

— Annak. Bizonyára csak a rim kedvéért, mert az igazi poéta sokat ad a szépen csengő rimre. Az ön neve is bájos: Margit. De egy kicsit nehéz rá rimet találni, hacsak ilyen nem: Szép vagy te Margit. Akkor is, ha a szél süvit. De Róna bizonyára ennél jobbat tud. S utóvégre is, én csak szimpla üzletember vagyok, ki a számokhoz ért ugyan egy kicsit, de még sohasem csókoltatta magát homlokra a muzsával.

Az asszony egy kicsit elkedvetlenedett.

— Ugyan ne kicsinyelje hát a saját érdemeit, — mondta csaknem haragosan. — Van önben is költői érzés, ha nem is önti rimes sorokba. Emlékezzék csak azokra a levelekre,

melyeket völegény-korában irt hozzám. Emlékszem még egy mondására: „Egyetlen csepp vízben is vissza tükrözik néha a nap képe, egyetlen érzésben a férfiú egész szerelme”. Ennél szebbet sohasem mondott Róna . . .

— Véletlenül ráhibáztam, — mentegette magát a férfiú — remélem, nem haragudott meg miatta. Ha Róna barátom írta volna, akkor az eszmének megfelelő szép formát is talál, de így . . .

Az asszony toppantott a lábával.

— Ugyan ne dicsérje mindig előttem azt a rimkovácsot! — kiáltott neki pirulva — különösen pedig ne nevezze többé a barátjának. Hisz az az ur szakasztott olyan, mint Narcisz: minden tükörben, minden harmatcseppben a saját képét keresi és bámulja . . . Aztán nem is igazi poéta az, ki egyetlen versével vigigkoldulja az egész országot és minden asszonynak elszavalja. Igazán köszönöm, hogy leleplezte előttem.

— Már mint én? Hogy én lepleztem volna le? — csodálkozott a férfiú. — Ne mondjon ilyen! Hisz én tisztelem és becsülöm benne a férfiaság eszményképét, és ön ideálját.

— Kikérem magamnak, hogy ezt a svindler ideálomnak nevezze . . . Egy kicsit hittem neki, mert hízelgett a hűségomnak, hogy megénekelt egy híres költő . . . De hisz ő nem is költő! Ön világosan bebizonyította, hogy nem az.

— Már mint én?!

ségesnek mutatkozik a szervezeti szabályzat 9-ik pontjának megvitatása, amennyiben a végrehajtó-bizottság a teendők jobb és gyorsabb elintézése végett három alelnöki állás szervezését látja szükségesnek az eddigi egy helyett.

Lendvai Sándor titkár felolvasta a határozati javaslatot, mely szerint a 9-ik pont akkép módosulna, hogy a párt vezetősége áll: az elnökből, három alelnökből, titkár, pénztáros, elnök, öt jegyző, végrehajtó-bizottság és igazgató (nagy-) választmányból.

Ezt a módosítást a közgyűlés egyhangulag elfogadta s a szervezeti szabályzatot e határozathoz képest meg fogják változtatni.

Kristyóry János beterjeszti most a kijelölőbizottság által beterjesztett névsort. Lelkes éljenzés és helyeslések közt egyhangulag megválasztották pártelnöknek *Tagúnyi István* nagybirtokost, alelnököknek pedig ifj. *Neuman Adolfot*, *Robitsek Ágost dr.-t* és *Tedeschi Viktort*.

Ezek után felkéri *Robitsek Ágostont*, mint legidősebb alelnököt, hogy az elnöki széket vegye át s az ülés további folyamát vezesse. Egyben a jegyzőkönyv vezetésére *Szalay Károly dr.-t*, hitelesítésére pedig *Varjassy Árpád* és *Kohn S. N.* tagokat kéri fel.

Általános éljenzések közt foglalta el *Robitsek Ágoston dr.* az elnöki helyet. A párt éppen most megválasztott elnökének távollétében — ugymond — neki jutott a megtisztelő feladat, hogy mint legidősebb alelnök, a közgyűlést vezesse. Első feladatának azt tekinti, hogy e kitüntető bizalomért úgy a maga, mint alelnöktársai nevében őszinte köszönetet mondjon a közgyűlésnek. Igéri, hogy tőlük telhetőleg mindent el fognak követni, hogy a párt politikai elveit diadalra vezessék. A mi a maga személyét illeti, ő sokkal rövidebb idő óta tagja a szabadelvűpártnak, mintsem hogy abban bármi érdemeket szerezhetett volna. Éppen ezért a mai kitüntető bizalmat annak tulajdonítja, hogy az ő személyében akart az által a közgyűlés bizalmának kifejezést adni a volt nemzeti párt iránt, melynek ő is tagja volt s mely most a szabadelvűpártnal egybeforva küzd a valódi szabadelvűség eszméiért, a haza javáért s a magyar nemzet presztizsének előmozdításáért. Ily értelemben fogadja a választást, melyért még egyszer köszönetet mond. (Éljenzés.)

Ezután kitűzi elintézés alá a napirend többi pontját, nevezetesen a szervezkedést.

— Igenis ön, s ne tagadja, hanem mondja meg inkább, hogyan lehettem én annyira együgyű, hogy csak egyetlen pillanatig is hittem neki?

A férfi megfogta a nő kezét. — mélyen a szemébe nézett, aztán lágy hangon így szólt:

— Megmondom édesem. En voltam a hibás, hogy Mohammed koporsójának módjára sokáig hagytam ég és föld között — egyedül. Nem való az a lebegés mai asszonynak, de különösen akkor nem, ha különben is sokat van egyedül. Az a hely, ahol a koporsó lebeg, a közbűbösség határmegyéje, ott nem jó lenni annak, ki szereti a meleget és a fényt. En pedig azt hittem, hogy elég, ha néha viszek önnek egy kicsit a kettőből. Tévedtem, de rajta leszek, hogy ezentúl ne essem ebbe a hibába és ne engedjek közelébe álfényt, hamis érzések csalóka melegét.

Magához ölelte az asszonyt, megcsókolta és a fölébe sugta:

— Magammal viszlek, le a földre, ahol mindig hallod a szívem dobogását és nem kívánkozol idegenbe.

Az asszony pedig, amint ott pihent a férfi szívében, behunyta a két szemét és áhítatosan imádkozott:

— Édes jó földanyánk, óvjál meg Mohammed koporsójának sorsától és óvjál meg különösen a gonosz káprázattól.

Titkárrá egyhangulag megválasztották *Lendvai Sándort*, pénztárossá *Kohn S. N.-t*, ellenőrré *Laehne Hugót* és jegyzőkké *Szalay Károly dr.-t*, *Parecz Béla dr.-t*, *Kertész Miksa dr.-t*, *Steiner Józsefet*, *Vass Gézát*. Végül kiegészítették a végrehajtó-bizottságot s a nagyválasztmányt azokkal a tagokkal, kiket a kandidálóbizottság kijelölésbe hozott s kiknek névrórát vasárnapi számunkban közöltük.

Ki lévén merítve a napirend, következtek az indítványok.

Steinhardt Mór dr.: Az imént egyhangulag elfogadott jelölésekből kitűnik, hogy az aradvárosi szabadelvűpárt eddigi érdemes elnöke és alelnöke kilép a párt vezetőségéből s abba mint egyszerű közhangulat oszlopa beállani. Kedves kötelességet vél teljesíteni szónok s azt hiszi, a közhangulatnak ad kifejezést, ha megragadja a mai alkalmat s indítványba hozza, hogy midőn az elnök és alelnök a sokáig győzelmesen lobogtatott zászlót más kezekbe adják át, a párt összessége köszönetét fejezze ki az ő buzgó működésükért s rója le irántuk az elismerés adóját. (Éljenzés és helyeslés.) *Varjassy Árpád* a kuriai bíraskodásról szóló törvény miatt lép vissza, mert az nem engedi meg, hogy közhivatalnok egy politikai párt vezetője legyen, éppen azért nem proponálhatja, amit szívesen adott volna meg neki, hogy t. i. válaszsza őt meg a közgyűlés örökös tiszteletbeli elnöké, mivel, ha tényleges elnök nem lehet, nem lehet tiszteletbeli sem: de kifejezheti a közgyűlés elismerését jegyzőkönyvileg a párt e kipróbált, régi, önzetlen, nagybuzgalmu tagja iránt. Indítványozza, hogy a visszalépett elnök és alelnök önfeláldozó, önmegtartó hosszú működése jegyzőkönyvben örökíttessék meg. Mivel *Kristyóry János* alelnök nem a törvény által kényszerítve lép vissza, hanem azért, mert nem kíván többé részt venni a párt vezetésében, indítványozza, hogy őt örökös tiszteletbeli elnöké válaszsza meg.

A közgyűlés az indítványt egész terjedelmében, harsány éljenzések közt tette magáévá.

Kristyóry János: Alig talál szavakat, hogy e nagy megtiszteltetést kellőképp megköszönje. Meg van győződve, hogy a mai kitüntetés nem annyira személyének, mint inkább az elvnek szól, melynek mindig tántoríthatlan hive volt és marad a jövőben is. Érti ez alatt az országos szabadelvű pártot. Ezen nyugszik a haza fejlődésének, boldogulásának iránya és mindazon jólét, mely kell, hogy a haza összes polgárainak szívét lelkesítse. Rendületlen hive lesz a pártnak továbbra is s működésének erejét a haza, a város s a polgárság iránti szeretetből fogja meríteni. Még egyszer megköszöni a kitüntetést, amelyet élete legszebb emlékei közé soroz. (Éljenzés.)

Vásárhelyi László, az aradmegyei szabadelvűpárt jelenlevő elnöke kért most szót. Midőn az aradvárosi szabadelvűpártnak — ugymond — a *Szell*-kormány működése óta először van ma alkalmat megnyilatkozni, kívánatosnak tartja, hogy e közgyűlésből kifolyólag a miniszterelnök s az egész kormány iránt érzett őszinte bizalmának a párt távirati uton kifejezést adjon. (Helyeslés.)

Az indítványt a közgyűlés egyhangulag elfogadta.

Pekár Károly nyug. államvasuti üzletvezető és főfelügyelő, indítványozza, hogy a párt szerencsés ujjászervezése alkalmából táviratilag üdvözölje a közgyűlés *Hieronymi Károlyt*, Aradváros országgyűlési képviselőjét is. (Helyeslés.)

Robitsek Ágoston dr. alelnök konstatálja az indítványok elfogadását. Egyidejűleg indítványozza, hogy tekintettel arra, mikép a pártnak

érdekében van az utolsó országgyűlési ciklu folyamán történt politikai mozzanatokról kövételül, képviselőnkől értesülést szerezni hívja meg a közgyűlés *Hieronymit*, hogy *beszéd* *beszéd* megtartására jöjjön le.

Ezt az indítványt is egyhangulag elfogadták s miután meg az üdvözlő-sürgönyök megfogalmazását az elnökségre bízták, a közgyűlés véget ért.

A két üdvözlő távirat, melyet még a nap folyamán elküldöttek, így hangzik:

Nagyméltóságú

Szell Kálmán miniszterelnök urnak,
Budapest.

Az aradi szabadelvűpárt mai napon tartott közgyűlése lelkesedéssel elhatározta Nagyméltóságod, mint a kormány elnöke, a szabadelvű eszmék diadalra juttatásának fáradhatlan bajnoka és a vezetése alatt álló kormány iránt rendíthetetlen bizalmát és ragaszkodását kifejezni és melegen üdvözölni.

Robitsek Ágoston dr., Lendvai Sándor,
alelnök. titkár.

Nagyméltóságú

Hieronymi Károly orsz. képviselő urnak,
Budapest.

Az aradi szabadelvűpárt mai napon tartott ujjászervező közgyűlése alkalmából lelkesedéssel elhatározta, hogy Nagyméltóságodat, mint városunk érdemes képviselőjét, bizalomteljesen üdvözli.

Robitsek Ágoston dr., Lendvai Sándor,
alelnök. titkár.

Szell Kálmán miniszterelnök az üdvözlő táviratra a következő sürgőnyvel válaszolt:

Nagyságos

Robitsek Ágoston elnökhelyettes urnak
Arad.

Az aradi szabadelvűpárt szíves üdvözlését hálával fogadom. Nagy örömet okozott az a melegség, amelylyel rólam és a vezetésem alatt álló kormányról megemlékezni szívesek voltak, erőt és buzdítást meríték bizalmuk szavaiból.

Szell.

Hieronymi Károly orsz. képviselő sürgönyválasza így hangzik:

Nagyságos

dr. Robitsek Ágoston urnak
Arad.

Az aradvárosi szabadelvű párt közgyűlésének szíves üdvözlését hálásan köszönöm. Fogadják nagyságos Elnök ur és a párttagok ez alkalomból is mély üdvözlőmetet.

Hieronymi Károly,
orsz. képviselő.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Kedd: *Párisi élet*, operette. (Páros bérlet.)
Szerda: *A családi örökök*, vígjáték. (Páratlan bérlet.)
Csütörtök: *Délután: Molnár és gyermeke*, színmű. Este: *Dolly*, színmű. (Páros bérlet.)
Péntek: *Dolly*, színmű. (Páratlan bérlet.)
Szombat: *Kisszókevény*, operette. (Páros bérlet.)

A párisi élet.

— Remutató előadás. —

A Bouffes Parisennes színház előcsarnokának falán kopott irással ott büszkélkedik egy név: *Offenbach* neve, az operett megteremtőjének, a keserű guny, a kicsapongó vidámság apostolának, a legzseniálisabb zeneszerzőnek neve, a ki a hatalmasokat pedesztáljukról a sárba lerántotta, a ki a társadalom rothadt oszlopaírói és támaszairól maró szarkazmuával lehántotta a zománczot és a világ előtt feltárta, hogy az épület dülékeny és roskatag. *Offenbach* nem dicső név csupán a könnyed zene kulturtörténetében, *Offenbach* fogalom lett, amely varázsaival, egészségével többet javított a társalom rendjén, mint a filozófia rejtélyes tanával.

Ez a nyugtalan szellem, az élet nyomorúsága által felszabadulva a rögtől; a gondok, a féltreértések, az elnyomatások által kristalizálva kiemelkedve a köznapiság atmosféraiból, ott szeretett csapongani, a hol a könnyelműség, a gondtalanság, a nemtörődömség orgiákat ül, ott ahol a bohém otthonosnak érzi magát, és hol fittyet hány a társadalom rideg, ostoba és hazug szabályainak. A zeneköltészet *Heinéje*, ez volna *Offenbach* legjellemzetesebb elnevezése. Amit *Heine* szíve érzett, azt dalban hirdette *Offenbach*, amit *Heine* halhatatlan verseiben ostromozott, gunyolt, azt *Offenbach* örökéletű operettjeiben a szenvedély hevével megkorbácsolta.

Örökéletű operettjei! Mi is meggyőződöttünk e mondás igazságáról. Körülbelül négy évtized óta mennyit haladt a világ az operette-irodalom terén! Hány remek zenéjű operette jáotta be dicsőségesen az ó és új világot — fényük csak muló volt; az idő eltemette a partitúrákat, a lexikonokban találni csak meg nevéket és a következő nemzedék már nem is tud rólok semmit sem. Próbálják elővenni őket a poros könyvtárból, vigyék újra a színpadra a szereplők bohóságait, dalait a néző, a hallgató szívébe hatni már nem tud.

De vegyék elő *Offenbach* bármely alkotását, a légáramlat felfrissül, a zene, a gondolat elementáris erővel átjárja egész valónkat, és az, amiről *Murget* oly bájosan és édes-fájdalommal regél, a hangok szárnyán röpdés szívkébe.

A párisi élet mai reprise fényesen igazolja a véleményét és mindannyian, kik ma az előadást végig nézték, a francia könnyűvítéség varázsa alatt voltak, melyet a zene genialitása enyhíteni tudott.

Az operett felelevenítése nagy sikert hozott az operett tagjainak és bátran mondhatjuk, hogy ez a mai előadás volt ebben a zsanerben a legsikerültebb az ideai évadban. *Felhő* Rózsi a keztyűs leány szerepében, *Turchányi* Olga mint szobaleány oly subretteknek bizonyultak, hogy nem nagyon tuzunk, ha azt mondjuk, hogy a francia operett-primadonnák tőlök megtanulhatnák a vervet, a chikett, a pajzánságot, az elevenséget, a kaczerkodást és a kicsapongó hunczutkodást. A szép számu közönség szinte felvillanyozva érezte magát éneküktől, tánczuktól és kitünő játékuktól. Mindketten gyönyörű virágkosarat kaptak, sok tapsban és gyakori kihívásban részesültek. Sikerüket fokozta a szereplőtársak ügyessége is. Köztük *Rubos* emelendő ki első helyen, a ki a suszter szerepét határozottan jól játszotta. Fürgé, mulattató volt anélkül, hogy a tuzásokba csapott volna át, ügyesen énekelte különösen a *Felhő* Rózsi-val való kettőst az első és a major dalt a második felvonásban.

Fenyéri a svéd bárót adta, ki félszeg helyzetét humorosan tudta kiaknázni. *László* a könnyűvítés párisi uracs, *Erczkövy* a braziliai és különösen *Nyilassy* az inas szerepében erős komikummal tudtak hatni, ugyszintén *Tolnayné* is mint öreg néni, alaposan megnevetette a közönséget. *Parlagi* Kornélia (*Mebella*) és *Harmath* Józsa (báróné) előbbi kedvesen előadott levéláriájával, utóbbi kedves játékával, mindketten pedig elegáns megjelenésökkel fokozták az operette összhatását.

A kisebb szerepekben *Nemes*, *Szadai*, *Czakó* és *Soós* iparkodtak a legjobbat nyújtani. Dicséretesen kell megemlékezni a zenekarról, *Békési* karmesterről és a női karról.

Ami pedig a „szövegnek” új köntösbe való öltöztetését illeti — azért *Rubost*, a fáradhatlan rendezőt külön illeti az elismerés. A maielő-

adás sikere után itélve a párisi élet nem fog egyhamar letűnni a műsorról.

Carolus.

* **Családi örömök.** Henne Quinenek ezt a mulatságos vígjátékát nálunk akkor mutatták be, mikor *Hegedüs* Gyula vendégszerepelt színházunkban. Azóta a nyári színházban is előadták egyszer és pedig nemcsak szép erkölcsi hanem anyagi sikerrel is. A szerdai előadáson néhány új szereplő is lesz. Így *László* Gyula, *Rubos* Árpád és *Angyal* Ilka. A régi ensembleből megmaradtak *Mezei* Béla, *Bács* Károly, *Turchányi* Olga, *Bácsné* és *Hegyesi* Gyula.

* **Rédei Szidi betegségéről** tulzó hírek keringtek a városban. A szép hangu énekesnő állapota nem ad okot alkalomra. erősebb fajta hűtésből származó betegségéből annyira föl-épült már, hogy *A báránycák* operett próbáin is részt fog venni néhány nap mulva és a jövő héten ennek a finom francia muzsikájú operettnak a bemutatóján játszik is. E hétnak legnagyobb részét *A párisi élet* és *Dollye* foglalván le, Rédeinek különben sem volt szerepe.

* **Székely Anna sikere.** Szombaton Troubadour Azucenájában mutatkozott be a nagyváradi közönségnek *Székely* Anna, tavaly még a mi operánk egyik hűszkesége. A bemutatkozás nagy sikeréről az ottani bírálóat következőképp emlékezik meg: *Székely* Anna Azucena nehéz értékes énekpartijában mutatkozott be. Az a jó hír, ami felleptét megelőzte, igaznak bizonyult. Rendkívül értékes, ritka terjedelmű, erős, tiszta csengésű s minden regiszterében egyenletesen kiképzett hanganyaggal rendelkezik *Székely* Anna. Hangjának mély terjedelménél fogva a legnehezebb alt és mezzo szoprán partikat is elénekelheti. Nagyváradon még nem hallottunk ilyen tökéletes Azucenát, a mi tudvalevőleg a legképzettebb operaénekesnőket is próbára teszi. Ezenkívül *Székely* Anna művésziessen bánik ezzel az istenadta hanggal, szépen, kifejezetten, korrektül énekel. Tegnap nagy megérdemelt sikere után megjósolhatjuk, hogy sok sikere lesz a nagyváradi színpadon. Nagy áriája után a közönség négyszer szolította őt a lámpák elé s egy virágcsokrot is kapott.

Aradi lóversenyek.

— Harmadik nap. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 29.

Szakadó eső, kiállhatatlan locs-pocs után váratlanul szép idő kedvezett az aradi meeting utolsó napjának. Pedig majd-majd úgy volt már, hogy a harmadik versenynapot elmossa az eső. Még délelőtt is sokan kérdezték, vajjon lesz-e ma futtatás? Maga az idő adta meg rá a legbiztosabb választ: egy óraker kiderült, a nap is kisütött, szóval felséges szép délután lett, kívánva se várhattak volna alkalmasabb időt a sportsmanek.

Igaz, a gyepegy kissé felázott, de ez nem volt befolyással a futamokra. Legfeljebb a gyalog-publikum érezte és szidta a sárral járó kellemetlenségeket, mert a napnak már akkora ereje nincs, hogy a Fejsze-utcza feneketlen sárát és vizét kiszáritsa. Egy csinos jukker is áldozatul esett a rossz utnak: befelé jövet eltört a tengelye. Jó szerencse, hogy a kocsin ülő urak és hölgyek ki nem fordultak a sár-tengerbe burkolt kövezetre.

A versenynek ma is szép közönsége volt, az ingyenes-hely publikuma szintén megalkotta a szokott panorámát. Vasárnap lévén, jobban ráért mindenki, hogy a sportnak adózzon s ha már a totalizátoron nem játszhatik, legalább a szemeit kielégítse a sok minden látnivalón.

Minden futam pompásan folyt le, csak a nyeretlenek gátversenyénél történt egy kis baleset. *Liptay* főhadnagyot a lova nekivetette egy zászlórudnak s mindketten leestek. A huszártiszt rögtön nyeregben termett s folytatta a versenyt, de aztán feladta, de mert látta, hogy nagy előnyt nyert társaival szemben nem jut-

hat helyhez. Semmi komolyabb baja nem történt sem neki, sem a lónak.

Legnagyobb érdeklődés a simándi nagy akadályverseny iránt nyilvánult, mely az ideai meetingnek igazán fénypontja volt. Az ötös mezőny pompásan ugrotta át az akadályokat, sőt a nagy árkon is bámulatos könnyűséggel siklott keresztül. A közönség alig tudott betelni a szép lovak és ügyes lovasok által nyújtott gyönyörűséggel. Valóságos bravur-futam volt ez, melynek mindenik résztvevője külön-külön is megérdemli az elismerést. Győztesnek *Geist* Gáspár *Részes-én* *Eltz* báró játszva jött be s a közönség lelkes, hosszas éljenzése közt vette át a neki járó tiszteletdíjat: ezüst szívkárka- és gyufatartót. Nem megvetendő a győztes istállótulajdonos dija sem: 1800 korona. A második díjat *Csiszár* főhadnagy nyerte meg *Purgly* László *Midnigth-jével*.

Az altisztek gátversenye nagy meglepetést szerzett a totalizátoron játszó publikumnak. Persze csak találomra rakták az éppen nem klasszikus formájú szolgálati lovakat, szám szerint. Egy nyalka szakaszvezető jött be elsőnek, a 4-es számu. Mikor a birói páholyban megkérdezték a nevét, messze hallható harsány hangon kiáltotta el magát:

— Führer *Czinege*!

Nos, führer ur *Czinege* a maga elsőségével nagy eret vágott a totalizátoron. A boldog ticket-tulajdonosok — kilenczen voltak — négy koronás tétre hatvanhat koronát kaptak, a mi hallatlan kvóta az aradi versenypályán. A tíz koronás ticketeket nem vásárolták, — pedig kár volt. Felrobbantották volna ennél az egy futamnál az egész totalizátort.

A mácsai díjban általános feltűnést kellett a kis *Juhász*, a ki lovász-fiu a *Geist*-istállóban s amerikai módon üli meg a paripát: lábai felszorítva magasra a kengyellel, ő maga pedig csaknem a ló nyakán ülve. Ez az ökölyi gyerek mindvégig vezetett a versenyben s nagy könnyűséggel, harsány éljenzések közt jött be elsőnek. A győztes lovat, *Trillát*, ez uttal sem vették meg.

— Nem baj — szolt az eredménytelen licitáció után *Geisték* istállómestere — jövőre úgy is szeretnénk *Trillát* nevezni a nagy alagi díjra. Pompás egy ló!

A vigasz-verseny első díját *Eltz* báró vitte el egyik *Geist*-lóval s ezzel a három napos aradi meeting véget ért. *Franyek* bandája utoljára zendítette el a *Rákóczy*-indulót, a közönség beláthatlan hosszú sorban megindult hazafelé s fél óra mulva kezdtek az ácsok széjjelszedni a tribünt s a birói páholyt.

Az aradi verseny-egylet nagyon meg lehet elégedve az ideai meetinggel, a mely kitünően sikerült, ez uttal is beigazolta az egylet vezetőinek ügyességét s jelentősen növelte az aradi versenypálya jó hírnevét.

Végül álljon itt egy kis statisztika a totalizátorról. Az első nap forgalma hivatalos adatok szerint 1192, a másodiké 3444 s a harmadiké közel 4000 korona volt, tehát az összforgalom meghaladja a 8—9000 koronát. A mi a mai pénzsűk világban elég szép.

- A részletes eredmények a következők:
 I. Nyeretlenek gátversenye 1000 kor. a győztesnek, 200 kor. a másodiknak. Táv: kb. 3200 méter. Egyleti tagok által lovaglamdó.
 Nevezve volt 9 versenyló. starthoz állott 4.
 1. Gróf *Stahremberg* 56 sh. *Ex offo* 71 k. lov. a tulajdonos.
 2. Gróf *Merveldt* 46 pm. *Contrás* 67 k. lov. *Csiszár* főhdgy.
 Tóth Elemér id. pm. *Fadian* 72 k. lov. *Eltz* br.
 Paykert Henrik 56 sk. *Harmat* 71 k. lov. *Liptay* főhdgy.

A favorit Ex offó volt. Start után Contrás vezetett, majd Ex offó, de Harmat gyorsan kivágtatott a mezőnyből, az élre állt s veszélyeztetni látszott Ex offó győzedelmét. A második akadálynál Harmat felbukott s lovása kénytelen volt feladni a versenyt.

Ex offó gyönyörűen vezetett s pompás ugrások után minden erőltetés nélkül érkezik be elsőnek. A másik kettő ostor alatt, kitűnő ugrások után jött a bírói páholyhoz.

Tot. 10: 18. 4: 7.

II. Mácsai díj. Eladó verseny. 1000 kor. a győztesnek, 300 kor. a másodiknak, 200 kor. a harmadiknak, adja a földművelésügyi miniszter. Táv: kb. 1600 méter. Győztes ló 2400 koronaért árverés útján eladó, minimális eladási ár 600 kor. Egyleti tagok, vagy magyar lovasz-fiúk által lovagolandó.

Nevezetes volt 8, starthoz állott 4 versenyló.

1. Geist G. 36 pk. Trilla 61 k.
lov. Juhász.

2. Geist G. 36 sm. Viveur 69 k.
lov. Machan.

3. Liptay B. 36 fk. Gyp 69 $\frac{1}{2}$ k.
lov. Horthy J.

Gróf Merveldt 36 sm. Mogorva 66 k.
lov. Krause hadgy.

A totalizatórnél a Geist-lovakat fogadták s mindkettőt fizették is. Trilla 3 $\frac{1}{2}$ kg. engedményt kapott, Gyp 2 kg. tulsulyt vitt.

Jó start után Trilla vette át a vezetést s végezetig küzdelem nélkül megtartotta.

A győztes ló 1000 koronaért eladó volt, de nem tettek rá egyetlen díjajánlatot sem.

Tot. 10: 13. 4: 5.

III. Simándi nagy akadályverseny. 1800 kor. a győztesnek. Adva az Urlovasok Szövetkezete és tiszteletdíj a győztes lovasának, adva az Aradi Versenyegylet által; 500 kor. (egyleti díj) a másodiknak, 200 kor. (egyleti díj) a harmadiknak. Táv: kb. 4000 méter. Egyleti tagok által lovagolandó.

Nevezve volt 11, starthoz állott 5 versenyló.

1. Geist G. 46 pk. Résztes 72 k.
lov. Eltz báró.

2. Purgly László 66 stpm. (fv.) Midnigh
lov. Csizsár főhdgy.

3. Liptay B. 56 ph. (fv.) Vadász 70 k.
lov. Horthy J.

Purgly László 66 stpm. Diák 71 $\frac{1}{2}$ k.
lov. Liptay főhdgy.

Urbán Péter id. pm. (fv.) Csáko 71 $\frac{1}{2}$ k.
lov. Thun gróf.

Résztes és Midnigh-t csaknem egyformán fogadták.

Már a gyönyörű próba-ugrásoknál feltűnt a lovak klasszikus formája. Kitűnő start után Midnigh vezet, utána Vadász. A nagy akadályt csaknem együtt, bámulatos könnyen ugrotta mind az öt ló. Aztán ismét Midnigh vált ki a mezőnyből s még a másodszori nagy ugrás után is vezetett, dacára, hogy mindenik lovat igyekezett a hosszú pálya miatt lehetőleg visszatartani.

Az utolsó körben Résztes kezd mind jobban felnyomulni s Midnigh-t leszorítja az elsősről. Résztes óriási előnnyel, játszva érkezett be elsőnek, Midnigh jó másodiknak.

Tot. 10: 18; 4: 7.

IV. altisztek gátversenye. Díj: 50 kor. a győztesnek, 30 kor. a másodiknak, 20 kor. a harmadiknak, adva az Aradi Versenyegylet által. Az Aradon állomásozó csász. és kir. 3-ik huszárezredbeli altisztek lovai számára, teherkiszorítás nélkül. Táv: kb. 2400 méter.

1. Czinege szakaszvezető

2. Schuld őrmester

3. Vetro tizedes.

A bírói-páholyban Purgly János, Bohus Zsigmond br. és Friebeiss Miklós mellett Kaffka ezredes, dandárparancsnok és Lázár ezredes foglaltak helyet. Starter Borzeczky huszárfőhadnagy volt.

Hét ló állott starthoz, egy az első akadálynál kitört s a versenyt feladta.

Minden ló ostor alatt egy csomóba jött be. A győztes ló alig fejhosszal nyerte meg a versenyt.

Tot. 10: —, 4: 66.

V. Vigaszverseny. 400 kor. a győztesnek, 200 kor. a másodiknak. Egyleti díjak. Futhat

minden ló, mely az ideai aradi meeting valamelyik számában indult, de nem nyert. Táv: kb. 1400 méter. Egyleti díjak által lovagolandó.

1. Geist G. 36 sk. Hironnelle 67 $\frac{1}{2}$ k.
lov. Eltz báró.

2. Csizsár főhdgy 36 pk. Lady Kildare
63 $\frac{1}{2}$ k.

lov. tulajdonos.

Waclawicek R. száz. 36 sh Oreol 74 k.
lov. tulajdonos.

Fejér József id. fh. Legény 71 $\frac{1}{2}$ k.
lov. Czárán János.

Urbán Péter 36 pk. Ariadne 66 $\frac{1}{2}$ k.
lov. Thun gróf.

A favorit Hironnelle volt. Ariadne 3, Oreol 2 $\frac{1}{2}$ kg. tulsulyt vitt.

Start után Hironnelle vezet s az elsőséget végezetig megtartja. Legény is felnyomul s jó ideig küzd a második helyért, de Lady Kildare leszorítja.

Tot. 10: 15, 4: 6.

SPORT.

+ „Az aradi torna-egyesület“ választmánya f. hó 31-én d. u. 7 és fel orakor a liceum tornacsarnokban ülést tart, melyre a választmány t. cz. tagjai ezennel meghívattak. Fontos tárgyak lévén napirendben, a választmányi tagok minél nagyobb számban való megjelenését kéri az elnökség.

A legkisebb honatyáról.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, október 29

Akkora, mint az öklöm. Babszem Gézuskának hívják az éleclapok, mert olyan kicsi, hogy a mikor először jött a képviselőházba, a portás a világot sem akarta bebocsátani. Végre is Beöthy Algernonnak és Münnich Auréának kellett bizonyítania, hogy ez a kisemberke igenis képviselő, mert mivelhogy a mandátumot csak nem mutatta a kapusnak, elég ha az elnöknek kellett bemutatnia.

Mindezekből kiviláglik, hogy Papp Gézaról, a legkisebb honatyáról van szó. Mikszáth Kálmán azt írta egyszer róla:

— Papp Gézaról került szójárassá az a közmondás: „kicsi a bors, de erős.“

Mert még okos ember is ez a kis ember; olyan okos, hogy Nagy Sándor, a leghosszabb honatya csak törpe hozzá képest. S mert hogy olyan kicsiny a Papp Géza, ezért sokat évődnek vele, sőt néha a dévajságba csap át az enyelgés, a mi csöppet sem hozza ki a sodrából a kis honatyát, sőt ő maga nevet a legjóizübben, a mikor megtréfálják.

Gyakori előadója a Háznak. Ilyenkor már kora reggel a Házban van és intézkedik. Mozgósítja az összes teremtszolgákat, akik 10 óráig egyebet sem tesznek, mint foliánsokat raknak az előadói emelvény közé, úgy annyira, hogy a mikor az elnök Papp Gézának, mint előadónak átadja a szót, némi képzelődéssel azt hinné az ember, hogy Apponyi Albert gróf az előadó.

Egyszer elragadta a hév és nagy póthosszal mondta:

— S a mikor ezt állítom t. Ház, akkor én igenis a szabadelvűség bázisán állok! . . .

— Dehogyan a szabadelvűségen — szolt oda Besseney Feri — a 76-iki tokiói szerződésen állasz — és nagy derűtlenség közepette kihuzta Papp Géza alól az egyik törvénykönyvet és nagy méltatlankodással vitte körül a terembe:

— Hát nem anzagol ez a Géza? Tessék, mondtam, hogy a tokiói szerződésen áll.

A legnagyobb diadalát az egyházpolitikai viták alatt aratta Papp Géza. Ő volt a zsidó recepció előadója — háromszor. A zsidók tiszteletbeli rabbivá választották, a diszjektivé-

nyeket Mezei Mór adta át az ünnepeltnek. Akkor előadói beszédet mondott a zsidó honfiktársak érdekében, hogy Meszlényi Lulu, az azóta eltűnt örökvidám Lulu irigységében összeragasztotta a beszédet, másnap pedig sutytyomban a Papp Géza háta mögé állva, a körülálló vidám kaczaja között lemérte a beszédet és mint a szabó, a füle mellől véve elő az irónt, ámulva kiáltott fel:

— Kilencszer akkora, mint a szónok! Nem valami zsidószám ez? — kérdezte Jellinektől, aztán rohant Szilágyi Dezsőhöz, majd Wekerle Sándorhoz, az akkori miniszterelnökhöz:

— Jelentem alásan kegyelmes uram, 4 méter 68 centiméter.

— Micsoda?

— A Papp Gézus beszéde: Reményilem, megkapja a Szent István rend nagy keresztjét? . . .

— Sohase irigykedj Lulu, ha te hosszabbat mondanál is, sem érne annyit, mint a Papp Gézának egy sora, — szolt Szilágyi, mire Lulu nehezeltve állt tovább.

— Te mindig goromba vagy óh nagyur!

Mindez pedig az alkalomból jutott eszünkbe, hogy Papp Géza érdekes és szép levelet kapott Ferenc Ferdinánd főhercegtől, a ki visszaemlékezve a torontali vadászatokra, felujítja a régi emlékeket és bejelenti, hogy legközelebb újból találkoznak az erdőben.

Van der Hoske Kálmán és Walter Crane.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 29.

Sokan emlékeznek Aradon egy fiatal emberre, ki, amíg itt élt, az idegen hangzású Van der Hoske Kálmán nevet viselte s mikor hazáját elhagyva, Angliában telepedett meg, a magyar Rozsnyay Kálmán nevet vette fel. Erről a Rozsnyayról az utóbbi időben érdekes, sőt szenzációsan érdekes hírek érkeztek a tengeren át hozzánk.

Egyszer egy sokszorosan milliomos angol kisasszony esküvőjén mint násznagy szerepelt s a lakodalmi ünnepségen magyar táncokat mutatott be fehér díszmagyar ruhában. A menyasszony az elegáns díszmagyaros ur karján ment a templomba, ami nem kis dolog, mert a vendégek olyan közönségből tellettek ki, hogy az asztalnál minden második ember vagy herceg volt, vagy többszörös milliomos.

Ezek a hercegek azonban csak közönséges hercegek voltak, de a legutóbbi időben nem kisebb személyiséggel emlegették együtt, Rozsnyay Kálmánt, mint Stefánia, a volt trónörökösne, ki jelenleg Lónyai gróf neje. Rozsnyay Lónyayék egyik villájában időzött, mint a grófék vendége.

A londoni művészvilágban is szerepet játszott Rozsnyay. Arczképét hosszú szöveg kíséretében hozta egy előkelő, illusztrált angol lap, melynek egy példánya Aradra is eljutott.

Most újra forgalomban van Rozsnyay Kálmán neve. Naponkint emlegetik a lapok ott, ahol Walter Crane, a divatossá vált angol művész magyarországi körútjában időzik. Rozsnyay mint a művész magán titkára mindenütt együtt van Walter Crane-val, kinek kalauza, tolmácsa és yalóságos belső titkos tanácsa. A mai napon azonban megtudtuk, hogy más hivatása is van Rozsnyaynak, hogy mint ideiglenes kormánybiztos kíséri tanulmány útján az angol művészt. Ezt mondja egyik fővárosi napi lap mai közlöménye, mely szószerint így hangzik:

Hova lett Walter Crane?

Olvásóink bizonyára nem csekély megdöbbenéssel vették tudomásul, hogy a nálunk időző Walter Craneról már napok óta nem irnak a lapok. Sem tarcsát, sem cikket, sem hirt. Sőt a személyi hírek között sem található. És nem bankettezteti sem kaszinó, sem költőkirály, sem miniszter. Hogy megnyugtassuk az aggódókat, magánértesülésünk alapján megírjuk, hogy Walter Crane jelenleg országos körúton van, hogy a magyar viszonyokat tanulmányozza. De egyben nem mulaszthatjuk el, hogy meg ne rójuk a kormányt, a fővárost, *van der Hoske Kálmán ideiglenes kormánybiztos*, *Radisics József* muzeumi igazgatót, *Keszler József* I. osztályú tb. állami műtészét és mindazokat a tényezőket, a melyeknek szent hivatása volna, hogy a nálunk időző külföldieket a sárga földig ünnepeljék. Tisztelt fenn megnevezett testületek és urak, nem szép önkéntől, hogy ily simán kisiklani engedték karmaik közül ezt a derék idegent. Walter Crane ugyan nem valami világra szóló művész, de külföldi. És egy külföldi annyit legalább is megérdemel, hogy két-három miniszter és egy jól szervezett társaság nyomon kísérje minden léptét, bárhol jár-kél. Hiszen mi meg vagyunk győződve arról, hogy a vidéki városok igaz magyaros vendégszeretettel fogadják majd őt körükben, de egy vidéki város még sincs kellőképp berendezkedve a külföldiek fogadására. Nincs sem lipótvárosi kaszinója, sem minisztere, sem költőkirálya; anélkül pedig Walter Crane joggal tarthatja az eddigiek alapján hívónak a fogadtatást. Annyit el kell ismernünk, hogy van der Hoske Kálmán híven kitart a külföldi mellett a vidéken is.

Ebben a közleményben az illető lap azt a lázt gunyolja ki, mely bennünket mindannyiszor elfog és ünneplésre, bankettezésre készítet, ha idegen ember időzik körünkben. Minket azonban a cikknek az a része érdekel, mely Hoske-Rozsnyaira vonatkozik. De nemcsak mi érdeklődünk a dolgai iránt, hanem ő sem nézi le Aradot a mostani erősen előkelő sorsában. Ezidőszent a közelben Szegeden időzik Walter Cranevel, s így nem állhatta meg, hogy Aradra ne jöjjön. Tegnapelőtt a *művész két fiával Lionel és Lancelot-tal* megjelent Aradon, de csak rövid ideig, a legközelebbi vonat indulásáig időzött itt, s mint ez az előkelő világban divatos, *inkognitóban* tartózkodott a városban.

Igy történt azután, hogy mi aradiak nem ünnepeztünk, nem banketteztünk, s nem fogott el bennünket a Crane-láz, vagy másképen az angol-kór.

A pénzügyőr fegyvere.

(Gyilkosság egy forintért.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 29.

Nemrégiben történt Budapesten, hogy egy napszamos leszurt egy asszonyt öt krajczár miatt, hogy hozzá téve a birtokában levő egy krajczárt a hajléktalanok menhelyén megvásárolja a jogot egy éjszakai alvásra.

Hasonló eset történt szombaton az arad-megyei Nagy Kamarás községben, ahol egy hivatalos ügyben kiküldött kurticsi pénzügyőr lelőtt egy asszonyt, mert az nem akart neki egy forintot adni. A budapesti napszamos éjszakai nyugodalmáért gyilkolt, míg az angy is berugott pénzügyőrt a bor utáni elenálhatatlan vágy tette gyilkossá.

A kurticsi pénzügyőrség — mint tudósítónk írja — Szabó Jánost és Pintér Ferenczet küldte ki Nagy-Kamarásra, hogy a dohánycsomózást ellenőrizzék és így az esetleges csempészést meggátolják. A két pénzügyőr azonban hivatalos teendőinek elvégzése helyett Schwarz

József ottani korcsmáros ivójába tért egy kis bufelejőre. Sokáig idogáltak itt együtt, míg végre elmentek a község házára, ahol az előjáróságtól kocsit kértek, hogy tovább utazhassanak.

Csunya idő volt, az eső csak úgy zuhogott és így nem igen akadt ember, aki befogott volna a két pénzügyőr kedvéért és így kénytelen kelletlen a községben maradtak. De a pénzügyőrök csak nem akartak beletörődni a helyzetbe, kis vártatva ismét visszatértek a község házára és újból kocsit követeltek.

A kisbíró el is indult Pintér Ferenczcel kocsit keresni. Amíg Pintér oda volt, Szabó János részeg fővel betért Horváth István hentesmester üzletébe és attól egy forintot követelt. A hentesmester és pénzügyőr között heves szóváltás fejlődött ki és mikor Szabó János látta, hogy kérését, követelését Horváth nem akarja teljesíteni, lekapta válláról szolgálati fegyverét, mely golyóra volt töltve és a szóváltás zajára elősielt Horváth-család közé lőtt.

A golyó Horváth feleségét találta s az asszony eszméletlenül rogyott a földre. A gyilkos pénzügyőr erre elrohant, de Bojtos József földművesnek sikerült elfognia és a község házára kísérte. Itt Szabó Jánost és az időközben visszerkezett Pintér Ferenczet, aki a történetekről mit sem tudott, lefegyverezték és míg a nyomban értesített csendőrök megérkeztek, fogva tartották.

A szerencsétlen áldozatnál nyomban megjelent Nierti Gyula dr. almáskamarási orvos, ki a fejsébet kimosta, a sebben levő csontszilánkokat műtét útján eltávolította és ideiglenes kötést alkalmazott. De a segélyadás hiábavalóvak bizonyult, mert a szerencsétlen asszony még az éj folyamán meghalt.

A gyilkos pénzügyőrt az időközben megérkezett keveremesi csendőrök ki akarták hallgatni, de az még mindig olyannyira berugott állapotban volt, hogy beszélni sem tudott.

A meggyilkolt asszony holttestét ma boncolták föl. A vizsgálatot Domonkos László aradi kir. alügyész vezeti.

HIREK.

Novemberi előléptetések.

— A rendeleti lapból. —

Most jelent meg a közös hadsereg és a honvédség rendeleti lapja, mely a novemberi előléptetéseket közli. A katonai körökben napok óta várt újság vasárnap érkezett le Bécsből s immár köztudomású, hogyan fest az őszi csillaghullás.

A novemberi előléptetés bizony gyengén ütött ki, főleg az aradi helyőrségre nézve. Igen kevés ismerős nevet találunk a hosszú listában, sőt egyuttal még az alantas tisztek sem kaptak kellő arányú előléptetést.

A bennünket érdeklő előléptetések a következők:

Altábornaggyá lépett elő: *Valentics* Dániel, a szegedi II. magyar kir. honvédkerület parancsnoka.

Ezredes-dandárparancsnokká, Debreczebe való áthelyezéssel: *Kafka* Ignác, a 3-ik sz. Hadik huszárezred parancsnoka.

Ezredessé, egyuttal a 3-ik sz. Hadik huszárezred parancsnokává: *Lázár* Frigyes alezredes; továbbá bariavari *Bartuska* Miksa, a m. kir. 3. honvédhúsárezred parancsnoka és nagy-sólymosi *Koncz* Frigyes, a m. kir. lugosi 8. honvéd gyalogezred parancsnoka.

Örnaggyá: A csász. és kir. 33-ik gyalogezredben *Egger* Robert I. oszt. százados, áthelyezve a 2. sz. gyalogezredhez; lovag *Henriquez* Henrik I. oszt. százados a 3. sz. Hadik-

huszárezredben, áthelyezve az I. sz. csász. huszárezredhez; *Breda* Viktor gróf, a 7. sz. huszárezredben.

Első osztályú századosokká a következő II. oszt. századosok: A csász. és kir. 33-ik gyalogezredben *Breuer* Jenő, *Burdea* Demeter, *Philippovich* Achilles, *Csobán* Mihály, a 3. sz. honvédhúsárezredben vicomte de *Maistre* Edgard; a lugosi 8-ik honvédgyalogezredben *Döbrentey* Károly; a váci 6-ik honvédhúsárezredben bunyai *Sivó* Gyula.

Másod osztályú századosokká a következő főhadnagyk: A csász. és kir. 33-ik gyalogezredben *Novotny* Ede, *Ive* Antal; a lugosi 8. honvédgyalogezredben *Frank* György; a m. kir. 3-ik honvédhúsárezred aradi osztályánál *Rubint* Dezső vezérkari főhadnagy; a kisszentmiklósi tüzérségnél *Mocsári* János.

Főhadnaggyá a következő hadnagyk: A csász. és kir. 33-ik gyalogezredben *Marich* Ede, *Arly-Mestrovics* Aurél, *Calvetti* Dárius, *Witau-schek* Lajos; a 3-ik sz. Hadik gróf csász. és kir. huszárezredben *Reden* Kurt báró; a lugosi 8. honvédhúsárezredben *Tedeschi* Lambert, *Brankován* István; a m. kir. 3-ik honvédhúsárezredben *Dénes* Ödön, *Bereczky* Andor, bonyhádi *Perczel* Armand, *Sandl* Géza. Szatymázi *Zsótér* Andor 3-ik honvédhúsárezredbeli főhadnagy a tartalékba helyeztetett át.

Hadnaggyá a következő hadapród-tiszthelyettesek: A csász. és kir. 33. gyalogezredben *Atzler* Ferencz, *Millauer* Ottó, *Pechtol* József, *Zitta* Károly, *Pecurariu* Ambrózius; a gróf Hadik 3. sz. huszárezredben *Königsegg* Fidél gróf; a csász. és kir. 33. gyalogezred tartalékában *Pongor* István; a lugosi 8. honvédgyalogezredben szirma-besenyői *Szirmay* László, izségi *Izsépy* Aladár, *Jakabffy* Tódor; ugyanezen ezred tartalékából a honvédség tényleges állományába helyeztetett át: *Kugler* Győző.

Első oszt. ezredorvossá lépett elő a csász. és kir. 33-ik gyalogezredben *Stoll* Elek dr. II. oszt. ezredorvos; a m. kir. 3-ik honvédhúsárezrednél *Domsitz* Mihály dr. II. oszt. ezredorvos.

— **Nász a királyi családban.** Ma folyt le nagy ünnepélyesség közben a szokásos szertartások mellett a Burg templomban *Rajneria* főhercegnő esküvője. A szertartáson megjelent Ő felsége a király, az összes főhercegek, a miniszterek és az udvari főméltóságok. Az egyházi szertartás után Ő felsége külön kihallgatáson fogadta az új párt és a menyasszonynak gyönyörű gyémánt nyakéket ajándékozott.

— **Frigyes császárné állapota.** *Kronbergből* jelentik, hogy *Frigyes* császárné állapota nem ad okot az aggodalomra. E hó 25-én ugyan heves fájdalmak állottak be a beteg hátán, de a roham csakhamar elmúlt és javulás állott be, mely most már remélhetőleg állandó lesz. *Kronbergben* a császárné betegsége alkalmából fölemlítik azt a szerencsétlenséget, mely egy esztendővel ezelőtt érte őt. Az özvegy császárnét, a ki a lovaglást szenvedélylyel űzte, egy alkalommal lova elragadta és ő a nyeregből kiesett és a göröngyös földre zuhant. Sérülést nem szenvedett ugyan, mert lovát lecsöndesítve ismét a nyeregbe ült és tovább lovagolt, de azt hiszik, hogy ez az esés mégis csak befolyással volt betegségére.

— **A törvényhatóságok a főispáni beiktatón.** *Urbán* Iván főispánnak november 7-ikén tartandó installációjára a meghívott törvényhatóságok mindenfelé készülődnek már. — *Csanádmegye* közgyűlésének második tárgya volt a beiktatóra szóló meghívó. A meghívást köszönettel vette tudomásul a törvényhatóság és elhatározta, hogy az ünnepélyen küldöttse-

gileg képviselteti magát. A küldöttségbe beválasztottak: *Szentes Vidor, Purgly László, Biró Albert, Lonovics Gyula, Füzesséry Kálmán és Forster Elek.* A beiktatóra *Temesvármegye* is küldöttséget meneszt, melynek vezetője *Kabdebo Gergely* alispán, tagjai *Kabdebo Ferencz és Manasz György* dr. országgyűlési képviselők, *Darabanth János* dr., *Kasztory Mihály, Prepeliczay Ödön, Szathmáry Lajos, Vertán Péter* törvényhatósági tagok. Az ünnepélyre meghívást kapott a négy szomszédos, törvényhatósági joggal bíró város: Szeged, Nagyvárad, Temesvár és Hódmező-Vásárhely. A *szegedi* tanács még nem határozta el, képviselteti-e magát és kivel a beiktatón. Ugy értesülünk, hogy a meghívott városok közül *Nagyvárad* tegnap válaszolt, tudatva, hogy a beiktatón nem képviseltetheti magát, de ebből az alkalomból „Kollegiális szeretettel, a legmelegebben” üdvözlözi az aradi tanácsot.

— **A Hadik-huszárezred új parancsnoka.** A novemberi katonai előléptetésekkel nevezetes változás állott be az aradi 3-ik Hadik-huszárezred parancsnokságában. Az eddigi ezredparancsnok: *Kafka Ignác* ez. edes, mint megirtuk, dandárparancsnok lett, kinek helyét az alezredesi rangból ezredessé előléptetett *Lázár Frigyes* foglalta el. Az új ezredparancsnok nem új ember Aradon. Evek hosszú során át tanulta meg szeretni őt a város társadalma s a szeretetnek legjobb megnyilvánulása az általános rokonszenv, melylyel előléptetését polgári körökben fogadták. Ugyszólván elárastották gratulációkkal, mikor a vasárnapi löversenyen megjelenve, először ékeskedett arany gallérján a harmadik csillag. Amint az új ezredes a jókivánatokot fogadta, bizonyára erőssé vált benne az az elhatározás, hogy a polgárság és az ezredének tisztikara között az eddigi példás barátságot még szilárdabbá teszi. *Lázár* ezredes előléptetésének természetesen első sorban az ezred tisztikara örül, mert bár az új parancsnok szigorú ember, de igazságszerető is egyúttal, amely két tulajdonság mindenekfelett a legszükségesebb katonai erények közé tartozik. Az új parancsnok mintaképe a huszárnak: azt tartják, hogy egész ezredében ő a legjobb lovas. A bécsi lovaglós iskolában tanulta a mestert lovalást s fiatalabb korában többször volt a huszár ekvítációk vezetője. Mindeme katonai kiválóságaiért nem egyszer részesült felsőbb elismerésben. Az új ezredes nős, két fia van, mind a kettőt katonának nevelte.

— **Az Ugron párt Ugron mellett.** Az Ugron-párt ma este *Bartha Miklós* lakásán értekezletet tartott. A párt megbizta *Holló Lajost*, hogy a trónörökös házasságára vonatkozólag terjessze a képviselőház elé a következő határozati javaslatot:

A képviselőház nincs abban a helyzetben, hogy ez ügyet érdemlegesen tárgyalja, mert olyan törvényre hivatkoznak, mely a nemzetnek soha bemutatva nem volt, melyet tehát a nemzet nem is fogadhatott el, s amely mint kizárólagosan családi megállapodás, a nemzetre kötelező erővel nem bírhat.

Ennélfogva utasítsa a t. Ház a kormányt, hogy az az uralkodó család házitörvényét tárgyalás és esetleges becikkelyezés végett a Ház elé terjessze. Ha ez meg nem történék, úgy a Ház a törvényjavaslatot általánosságban se fogadja el.

Az Ugron-párt e magatartásával állást foglalt Ugron Gábor mellett, *Polónyi Gézával* szemben.

— **A képviselőház pénzügyi bizottsága** ma foglalkozott a földművelési tarcza költségvetésével. A felszólalt képviselők közül *Komjáthy* erős bírálatot mondott a földművelési miniszter törvényjavaslatai felett és különösen megrovandónak találta, hogy a földművelési kor-

mány eddigi törvényhozási működésében csak a kiváltságos osztály, a nagy urak osztályának érdekét tartja szem előtt és mit sem tett eddig a kis emberek érdekében. Szerinte a kivándorlók számának ijesztő mérvben való emelkedése a legszomorúbb bizonyítéka annak, hogy a nép sorsa mind rosszabba fordul és hogy a kormány e tekintetben meg nem bocsájtható mulasztásokat követ el. Rámutat továbbá azon káros következményekre, melyek az őrlelt forgalom megszüntetése folytán keletkeztek. Röviden a költségvetéshez szölk meg *Neményi, Makfalvai, Gyurkovics, Andrássy Sándor és Matlekovics.* Ezek után *Darányi* miniszter szólalt föl és különösen *Komjáthy* vádjait czáfolgatta; rámutatott azon törvényekre, melyek mind a kis emberek érdekében hoztak és megnyugtatta a vádaskodót azzal, hogy ezekkel még korántsem fejeződött be a törvényhozás működése, hanem célirányosan foglalkozik még a többi kérdésekkel is, melyek az eddigi vizsás helyzetet megszüntetni vagy legalább is enyhíteni hivatják. A tárgyalást holnap délután folytatják.

— **Nagylelkű adományozás.** *Samassa* érsek újabb nagyarányu jótékonyágáról kapunk távirati értesítést. A nagylelkű főpap az egyházmegyei papok nyugdíjintézetének tízezer koronát, a hevesmegyei nőegyesület árvaházának szintén tízezer koronát adományozott.

— **Osztrák-iparfejlesztés magyar minta szerint.** Az osztrák kereskedelmi miniszter megbizásából a napokban Budapesten jártak *Brecha* osztály-tanácsos, *Erhardt* műszaki tanácsos és *Eisner* császári tanácsos, hogy megtekintsék a *Magyar közmühelytelep részvénytársaság* erzsébetfalvai közmühelyét, mely teljesen készen van és november 1-én megnyílik. A bécsi vendégek, kiket a telepen *Urban Adolf* a társaság alelnöke, *Wolf Sándor* ügyvivő igazgató és *Erdélyi Vincze* építésvezető főmérnök kalauzoltak, rendkívül dicsérőleg nyilatkoztak *Hegedüs Sándor* miniszter ezen új alkotásáról. Több ízben kijelentették, hogy az általuk Párisban, Berlinben és más városokban megsemlt hasonló telepek egyikét sem találták oly megfelelőnek s oly praktikusnak, mint az erzsébetfalvai telepet. A kisiparosok részéről a telepnek legnagyobb része már lefoglaltatott.

— **Telmányi Emil halála.** Az aradi főgimnáziumnak, de Arad egész társadalmának gyászát jelenti az a fekete lobogó, melyet a lyceum épületére kitűztek. A főgimnázium egyik kiváló tanára *Telmányi Emil* halt meg vasárnap reggel. Halálát egy héten át tartó betegség előzte meg, melynek folyamán szerdán operációt kellett kiállania. *Réczey* orvos tanára végezte a betegnek a műtétet, de hiába, mert *Telmányi* tegnap hashártyagyulladásban meghalt.

Csaladján kívül nagy gyászszal siratják tanár társai és tanítványai. *Telmányi* hosszú időközön át tanított az aradi főgimnáziumban mint a latin és görög nyelv tanára. 1880-ban került Aradra s négy évig volt helyettes tanár, 2 évig a losonci főgimnáziumban tanított, majd visszahelyezték Aradra s ez időtől kezdve tíz-négy évig oktatta itt az ifjúságot. *Telmányi Nagy-Abránka* beregmegei faluban született, felsőbb tanulmányait a budapesti és bécsi egyetemeken végezte, ezután tanulmányutat tett a külföldön. Egyáltalában igen képzett tanár volt s az irodalommal az iskolán kívül is foglalkozott. Egy nagyobb munkája most van sajtó alatt.

Temetése 30-án, kedden délelőtt 10 órakor megy végbe a Batthyányi-utca 7 számú gyászházból. A temetésen testületileg vesz részt a gimnázium tanárikara, melynek nevében *Kövesy Ignác* tanár vesz végbucsat az alhunytól. Az ifjúság gyászát *Bing János* VIII. oszt. tanuló tolmácsolja.

A lesújtott család a következő jelentésben tudatja gyászát:

Özvegy *Telmányi Emilné* szül. rétháthi *Kövér Elvira* saját úgy gyermekei, *Mártha és Emilke*, szülei: rétháthi *Kövér Ferencz* és neje szül. *Govrik Ilona*, testvére: rétháthi *Kövér Szilárdka* férj. *Verzár Istvánné*, sógora: *Verzár István*, és ezek gyermekei *Margit és Ilonka*, valamint minden rokon és jó barát nevében is fájdalmas szívvél tudatja forrón szeretett férje illetőleg legjobb édes atyja és nemes szívvű rokon *Telmányi Emil* aradi kir. főgymnasiumi tanárnak, folyó évi október hó 28-án reggeli 5 órakor élete 44-ik s boldog házasságának 12-ik évében rövid szenvedés után történt elhunytát. A megboldogult hült tetemei f. évi október hó 30-án, délelőtt 10 órakor fognak Batthyány-utca 7. számú házból gör. kath. szertartás szerint a helybeli sirkerben örök nyugalomra tétetni. Áldás emlékére! Béke porai! Arad 1900 okt. 28.

Az aradi torna-egyesület, melynek az elhunyt választmányi tagja volt a következő gyászlapot adta ki.

Az aradi torna egyesület fájdalommal jelenti buzgó választmányi tagjának, a magyar tornaügy lelkes munkásának: *Telmányi Emil* aradi kir. főgimnasiumi tanárnak f. évi október hó 28-ikán reggeli 5 órakor életének 44-ik, boldog házasságának 12-ik évében rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemei f. évi október hó 30-ikán d. e. 10 órakor fognak Batthyány-utca 7. szám házból örök nyugalomra tétetni.

Az egyesület választmánya kéri a tagokat hogy a kedves emlékü tagtárs végső tiszteletén minél számosabban megjelenjen sziveskedjenek. Emléke az egyesületben mindenkor élni fog. Aradon. 1900. évi október hó 29-én.

Az Aradi Korcsolyázó-Egylet is választmánytagját gyászolja *Telmányiban*, kinek elhunytáról alábbi gyászjelentésben emlékezik meg:

Az aradi Korcsolyázó-Egylet mély fájdalommal tudatja *Telmányi Emil* egyll. választmányi tagjának, folyó évi október hó 28-án, tevékeny és közhasznú életének 44. évében történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemei október hó 30-án, d. e. 10 órakor fognak, a Batthyányi-utca 7. sz. a. házból örök nyugalomra tétetni. Áldott legyen emlékezte! Arad, 1900. évi október hó 28-án.

— **Eskühöz!** Az összes kaszárnyákban ez a komandó hangzik most mindenütt: *Zum Schwören! Eskühöz!* Tanítják az ujonczokat esküdni, mert egy pár év óta az ujonczok nem csak sorozáskor esküdnek fel, hanem mint egy hónapos katonák november 1-én ünnepélyesen felesküsznek újra a katonai lobogó alá. Ez idén is november 1-én esküsznek fel a nagy parádával helyőrség ujonczai és pedig közösök külön, a honvédek is külön. Az esküszövegét minden katona az anya nyelvén mondja el.

— **Borotváló-szappan gyár Aradon.** Egész csendben ismét szaporodott városnk gyártmányainak száma egygyel. *Hubert József* előnyösen ismert mosó és pipere-szappan gyáros borotváló szappan gyárat is rendezett be, mely már működésbe is van és szakemberek állítása szerint kitűnő eredménnyel. Városunk és környéke borbélyai most azon kedvező helyzetbe kerülnek, hogy postadíjat megtakarítva olcsóbban jutnak jó borotváló szappanhoz.

— **Müller Miksa meghalt.** *Müller Miksa* Frigyes, a hirneves nyelvész és orientalista, aki — mint jeleztük — már napok óta vivódott a halállal, vasárnap reggel Oxfordban meghalt. Hetvenhét esztendő volt, 1823. december hó 6-án született, Dessauban, atyja *Müller Vilmos*, német költő. *Müller* Lipsében tanulta a filológiát és a szanszkrit nyelvet; első munkája, a *Hitopadesa* című indus. mesegyűjtemény német fordítása. 1844-ben jelent meg. 1856 óta Angliában élt és főleg szanszkrit nyelvbüvárlataival magára vonta a tudományos világ figyelmét. Nagyobb művei és felolvasásai (melyek közül néhányat *Simonyi Zsigmond* magyarra fordított) csakhamar a nyelvészet fejedelmé címét szerezték meg neki. 1874-ben a magyar tudományos akadémia is megválasztotta külső tagjai közé. Tudományos működéséért egyéb-

ként is sok kitüntetésben részesült és műveivel jelentékeny vagyont szerzett.

— **Az aradi járásbíró sikkasztó irnoka.** Ismeretes az a sikkasztás, melyet *Dick* Jakab, az aradi járásbíró irnoka követett el. Nagyobb összegű bírságpénzeket fordított a maga hasznára, amiért harmadfokban is elítélték egy-évi fogházra. *Dick* a kuria ítéletozata elött eltűnt Aradról, miért a törvényszék a következő körözö levelet adta ki ellene:

Huszonhatrendbeli sikkasztás vétsége miatt harmadbírósigilag egy évi fogházra ítélt, szökésben lévő Dick Jakab vádlottnak ország-szerte leendő körözése elrendeltetvén, felhivatnak az összes hazai hatóságok, hogy nevezett saját hatáskörükben nyomozzák s kézrekerülte esetlen tartóztassák le és kíséressék be az aradi ügyészséghez. Személyleírása: születési helye Arad, illetőségi helye Arad, születési éve 1866, izraelita, nős, irnok, beszél magyarul, németül, termete közép, testalkata vézna, arcza hosszás, arczszíne sápadt, haja barna, homloka túl-magas, szemöldöke barna, orra, szája rendes, bajusza barna, szakála borotvált, ruházata urias. Különös ismertető jelei: czikkert visel és feltűnően hosszás feje van. Arad, 1900. okt. 14. Kir. törvényszék.

— **A polnai vérvád.** *Pisér*ről jelentik táviratilag: A mai tárgyalás elején az elnök kihirdette, hogy a törvényszék helyt adott az államügyész ama kérésének, hogy bizonyos tanukat hallgassanak ki arra nézve, vajjon *Hruza* Agnes ruhái most véresebbek-e, mint azelőtt voltak. Minthogy *Bretich* tanu megbetegedett, a törvényszék a védök indítványára eihatórzza, hogy bírósági bizottság utján fogja kihallgatni. Az elnök bejelenti továbbá, hogy *Rodof*, *Leixner* és *Fried* Bertold tartózkodási helyet még nem sikerült kinyomozni. Azután folytatták a tanukihallgatást. *Filidousky* azt mondja, hogy *Hilsner* rendszeren kampós bottal járt. Az elnök megmutatja a tanunak a bíróság asztalán levő botot, a melyről azonban a tanu nem tudja biztosan, hogy *Hilsner* botja-e. Az elnök kívánságára a tanu megmutatja, hogyan szokott *Hilsner* járni a bottal. Az elnök kérdésére *Hilsner* azt mondja, hogy járása nem volt mindig egyforma. *Peschak* eskü alatt vallja, hogy márczius 29-én délután 5 órakor *Hilsnert* két idegen emberrel látta a brezinai erdőben azon a helyen, a hol *Hruza* Agnest meggyilkolva találták.

— **Egán ellopott 8000 koronaja.** Az év elején, február hónapban történt, hogy *Egan* Ede a felvidéki ruthén nép segítségére irányított kormánytevékenység vezetője a munkácsi „Csillag” vendéglősnének az ott megtartott nagygyűlés előtt, táskájával együtt 8000 koronát adott át — mint a kormány által a ruthén nép között kiosztandó jutalomdíjat — megörzés végett. A vendéglősné szekrényébe rejtette el a táskát a pénzzel, ahonnan, míg *Egan* Ede visszatért, nyomtalanul eltűnt.

A gyanu *Morgenstern* Adolf és *Weisz* Chaim ellen irányult s a fővárosból is feljött detektívek nyomozása után vádlottak letartóztattak.

A végtárgyalást most tartották meg. Hetvennél több tanu hallgatták ki. Két terhelő tanu volt, de a többiek kedvezően vallottak. A bíróság a vádlottakat felmentette s a vendéglősnétől biztosítékul lefoglalt értékeműek azonnali visszaszolgáltatását is elrendelte a törvényszék és az államkincstárt mint vádlót 1620 korona költség megtérítésében elmarasztalta.

— **Krupp Alfréd kitüntetése.** A világhírű esseni ágyugyarak tulajdonosát, *Krupp* Alfrédet, a német császár valóságos belső titkos tanácsosnak nevezte ki. Ez az első eset, hogy e nagy kitüntetés, a mely eddig csak államtitkároknak, törvényszéki elnököknek, leköszönt minisztereknek jutott részül, egyszerű polgár-ember kapta meg.

— **A tisztességtelen verseny.** A kereskedelmi miniszteriumban — mint fővárosi tudó-

sítónk sürgönyzi — ma délután kezdtek tárgyalni a tisztességtelen versenyről szóló törvényjavaslatot. A szaktanácskozmány *Nagy* Ferencz dr. kereskedelmi miniszteri államtitkár elnöklete alatt letárgyalta a javaslat általános részét; a részletes tárgyalás holnap veszi kezdetét.

— **Nyomorgó telepesek.** Szomorú hírt veszünk az Alföld azon vidékéről, ahol a föld felosztás körül mutatkozó mulasztás folytán egy egész telepes község véginységbe jutott. *Sitérről* sürgönyzik, hogy 3000 telepes, teljesen lerongyolva, az inségtől szorongatva elhagyta a községet, hogy panasz képen járuljanak *Vainay* Andor csongrádmegyei főispán elé. A panasz az, hogy hasznavehetetlen, rossz földet osztottak ki nekik, mely nem képes megteremni azt, ami a telepesek megélhetéséhez szükséges. A szerencsétlen telepesek ügye gyors segítyt követel, ha nem akarják azt, hogy ezen nyomorultak is jobb hazát keresve, szaporítsák a kivándorlók számát.

— **Becsapott földbirtokos.** Nagy furfanggal kieszelt csalási ügyben tettek följelentést a budapesti rendörségnél. Pár héttel ezelőtt *Novák* Nándor dr. ügyvédi irodájában megjelent egy ember, a ki *Schleisz* József mogyoródi földbirtokosnak mutatta öe magát. Mindjárt két tanu is hozott magával, a kik igazolták, hogy csakugyan *Schleisz* József. Az ügyvéd nem ismerte őket, de fölmutatták a *Schleisz* József tulajdonát képező mogyoródi földbirtoknak hiteles telekkönyvi kivonatát is és arra kérték dr. *Novákot*, hogy a birtokra özvegy *Flesch* Salamonnétól 6000 korona jelzalog kölcsönt eszközöljön ki. Az ügyvéd vállalkozott a kölcsön megszerzésére s az állítólagos *Schleisz* Józsefnek pár nap mulva át is a 6000 koronát, egyuttal kérte az összegnek *Schleisz* József birtokára való betáblázását. Így jutott azután a család az igazi *Schleisz* Józsefnek tudomására, a ki természetesen tiltakozott az összeg bekebelezése ellen, s egyben följelentést tett az ismeretlen csaló ellen. A nyomozás kiderítette, hogy a csaló *Bereck* Mizaél rákospalotai fuvaros, a kit a rendőség letartóztatott s már át is adott a vizsgálóbírónak.

— **Agyongázolta a vonat.** Ma reggel 4 órakor az aradi pályaudvarról elindult tehervonat *Sofronya* előtt egy napszámot agyongázott. A szerencsétlenség színhelyére kisetett *Institoris* István dr. és *Bolyos* József szolgabíró a vizsgálat megejtése végett. A szerencsétlenül járt munkásnál levő irataiból kitűnt, hogy az illető *Szabó* József nagyiratosi lakos.

— **Scheinberger fia.** Az apa büneért szomorú megaláztatást kellett szenvednie a fiúnak. Mint *Krivány* fiát visszautasították a *Ludovica* akadémiából, így történt, hogy *Scheinberger* önkéntes fiával parancsban tudatták: nem nyerheti el a tiszti rangot, ha le is teszi az önkéntesi vizsgát. A fiu, kinek magyarosított neve *Simai* Sándor, erre azt kérelmezte, hogy, mint tanítót, a két havi kiképzés után szabadságot adják. Ezt meg is engedték neki.

— **Jótevény alapítvány.** Szegedről táviratozzák, hogy *Lichtenberg* szegedi földbirtokos kultúrzelokra 6000 koronás alapítványt tett.

— **Pénzhamisítók a megyében.** Pernyest aradmegyei községben a soborsini csendörög pénzhamisító bandának jött a nyomára. Egy embert elfogtak s egy agyagból készült primitív készüléket találtak nála, melylyel koronásokat gyártott. Öt darab ilyen hamis korona is került a csendörök kezébe. Az elfogott pénzverő csak kisebb alakja a társaságnak, míg a főczin-
kos még nem került kézre.

— **Az aradi ügyvédi kamara közhírré teszi,** hogy dr. *Szöllösi* Zsigmond ügyvédet, Arad székhelylyel, az ügyvédi lajstromba folytatólag felvette.

— **A katonai brutálítás áldozata.** Kolozsvárról írják lapunknak: Általános felháborodást keltett városunkban egy közhadseregheli tizedes

embertelen cselekedete, aminek egy szegény ujoncz lett az áldozata. *Fekete* János október elsején vonult be az 51-gyalogezredhez, mint pórtartalékos 8 heti kiképzésre. A 13-ik századhoz osztották be, amelynek kiképzése *Gál* tizedesre volt bízva. A minap gyakorlatozás közben *Fekete* valamit eltévesztett, *Mire* Gál tizedes odaugrott hozzá e szabakkal:

— *Gazember! Nem tudsz vigyázni?*

— *Hiszen ügyelek én káplár ur.* — mondotta a megrémült ujoncz, mire *Gál* teljes erejéből megrugta *Fekete* Jánosnak a jobb lábszárát. A szerencsétlen ujoncz azonnal összerogyott és elájult. Az előhívott ezredorvos lábtörést konstataált s beszállította a legényt a kórházba. Az eset délelőtt történt s estére a seb annyira elmérgesedett hogy másnap lefürészelték a fél lábát térden felül. Azonban késő volt, a szegény katona a műtét után rövid időre meghalt. A tizedest az ezredparancsnok azonnal tartóztattatta. Ugy mondják különben, hogy a ötvenegyeseknél nem ritka az ilyen altiszti brutálítás. Egy ujoncz nemrégiben, hogy meneküljön a kinzások elől, az emeletről leugrott, egy másik pedig most is súlyos betege az ütlegeléseknek.

— **Magyarelles levelezőlapok.** *Hiemesch* és *Zeidner* brassói hazaáruló szász kalmároknak végtelenül fáj, hogy *Oberth* Ferencznél a minapában egy egész csomó *Roth*-féle arczmással ellátott, s a magyar nemzetet sértő levelezőlapot lefoglalták. Annyira fáj ez a fentnevezett két szász atyafinak, hogy újabb arczatlanságot koholtak. Lefényképezték becézett „*Kronstadt*”-juk czimezett és *Oberth* ur verseivel ellátva egy berlini gyárossal kinyomatták. Tegnapelőtt érkezett Brassóba a szász színekkel, kék-piros betűkkel és sávokkal dusan megrakott levelezőlapokból vagy 12 kilogramm súlyu csomag *Hiemesch* Vilmos részére, de a brassói vámhivatal az egész küldeményt lefoglalta s eljárásáról azonnal jelentést tett a rendörségnek. Ez a legújabb szász manipuláció czéljában és kivitelében semmivel sem egyéb, mint a *Roth*-féle levelezőlapok terjesztési kísérlete volt.

— **Eltűnt 100 ezer korona.** Lapunk tegnapi számában már írtunk arról a sáfátságos lopásról, amely állítólag egy a közbiztonsági állomásról induló villamoson történt. A rendőri sajtóiroda az e hó 25-én történt lopás ügyében 28-án a következőket adta ki: *Weisz* Károly marhabizományos csütörtökön délután háromnegyed négykor egy közbiztonsági villamos kocsira szállott. Kezében csomag volt, melyet maga mellé a kabátja alá tett s ujságolvasásba mélyedt. A spárgával bekötött csomagban a következő pénzek voltak:

10 darab	1000 forintos
262 „	100 „
1302 „	10 „

A pénzt tartalmazó csomagot menet közben gyakran megtapogatta s az a kerepesi-uti első leszállóig meg is volt. Ott többen leszálltak a villamosról. Csak s kerepesi ut tulsó oldalán levő leszállónál vette észre, hogy hiányzik a csomag. A pénzt *Weisz* a marhavásártéren levő huspénztárból kapta, hogy a bankokban fizetéseket teljesítsen. Mikor észrevette, hogy pénzeszsomagja eltűnt, rögtön rendört. hívott, de már későn. Mindenesetre furcsa, hogy olyan nagy összeget olyan könnyelműen maga mellé mert helyezni a károsult *Weisz*, ki a *Witz* Mór és társa bizományos cég beltagja, s egy öreg ősz szakállu embert gyanusít a pénz elemelésével.

Ez ügyben — mint fővárosi tudósítónk az éjjeli órákban telefonálja — ma nevezetes fordulat állott be. A *Weisz* és *Witz*-cég ugyanis az állítólagos pénzeltűnés következtében, fizetési zavarok közé jutott. Az elveszett összegért bo-

nokat készült beváltani, melyek a Kereskedelmi banknál és Bankegyesületnél fekszenek. A czég 30 napi moratoriumot kért hitelezőtől.

Kinevezés A marosvásárhelyi kir. ítélőtábla elnöke *Hirsch Béla* *kisjenői* lakos végzett joghallgatót a marosvásárhelyi kir. ítélőtábla kerületébe dijas joggyakornokká nevezte ki.

— **Érdekes fényképek.** *Kossak* cs. és kir. udv. fényképész ismét két gyönyörű platin fénykép-csoportozattal jelent meg, melynek egyike *Neuman M.*, a másik pedig *Szabó Albert* üzletének kirakatában látható. A képek minden tekintetben a czég magas színvonalát mutatják. Minden egyes fotográfia úgy állásban, mint világításban és összeállításban dicsőreteret vállk a czég új vezetőjének, ki művelése és kiváló tehetsége által méltán kiérdemli a nagy közönség teljes bizalmát.

— **Lövés a robogó vonatra.** A fiemei gyorsvonatra ma reggel, amint Kelenföldi állomásból kirobogott egy ismeretlen tettes rálőtt. A golyó az ablakon keresztül egy kupéba hatolt, anélkül, hogy az utazók közül valakiben kárt tehetett volna. A vizsgálat erélyesen folyik, de mindeddig nem sikerült a tettest kipuhatolni.

— **Véres harcz csendőrök és pénzügyőrök közt.** Kozsvárott pénzügyőrök és rendőrök közötti véres összeütközés tartja izgatottságban a várost. Mulatozás közben néhány pénzügyőr a bortól elázva alaposan megháborította a csendet, úgy hogy a rendőrségnek közbe kellett lépnie. A jókedvű pénzügyőröknek azonban sehogyssem tetszett ez a beavatkozás és csakhamar szóváltásba elegyedtek a rendőrökkel. Majd dulakodás támadt közöttük. Mindkét részről fegyverhez nyultak és számos súlyos sebesülés történt. A garázdálkodók közül *Szonda* pénzügyőri felvigyázót letartóztattak a rendőrök, kihallgatás után azonban ismét szabadon bocsájtották. A felvigyázó haza érkezve, annyira szívére vette az esetet, hogy fegyverével föbelőtte magát.

— **A könnyelmű fogadás következménye.** Mintegy hat évvel ezelőtt történt, hogy *Dimitrievics János*, 42 éves, nőtlen, verseczi születésű munkás bebörtönözött állapotban több könnyelmű pajtásával fogadott, hogy éjfélkor kimegy a temetőbe, a honnan hat keresztet hoz. Tényleg ki is ment és kihuzta a földből a keresztet, a melyet hátára emelt és hazafelé akart ballagni. Egyszerre csak egy másik fatolvajt lát magával szembe jönni, a kibe később belebotlott. *Dimitrievics* erre úgy megijedt, hogy állandóan epilepsiában szenved. Ez az eset előzménye. *Dimitrievics* azonban lopni is szokott, a miért már egy ízben ült hat hónapig. A múlt hóban ismét erőt vett rajta a lopás szenvedélye és *Bernát Mihálytól* 50 korona értékű holmit lopott el. Elfogták, de hihallgatása alkalmával oly zavart feleleteket adott, hogy a vizsgálóbíró megfigyelés végett a rabkórházba helyeztette el, a hol 30 napon át megfigyelték. Kiderült hogy közveszélyes örülte van dolguk, a mely betegség az epileptikus rohamok következménye. A városi kórházba szállították át, a honnan ez egyik országos elmeorvosintézetbe kerül.

— **T. Üzletfeleink szives tudomására hozzuk,** hogy *Révész Nándor* könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

A halott csekkje.

(Csalás milliókkal.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, október 29.

New-Yorkból érkezett jelentések szerint *William Marath Rice* gyanus halála, amelyről többszörösen megemlékeztünk, valóságos rémregénnyé alakult ki. A meglepő fordulat, amely az esetben beállott, az, hogy *Albert T. Patrick*, a meghalt milliomos ügyvédje, továbbá *F. Jones* komornyik és titkár ellen súlyos bizonyítékok jutottak a vizsgálóbíró kezeihez.

Patrick néhány órával az aggastyán halála után tudvalevőleg háromszázezer dollár értékű

csekket akart egy new-yorki pénzügyintézetben beváltani állítólag kliense utasítására és ebben a komornyik hamis telefonjelentéssel a kezére játszott.

A bank azonban óvatos volt, s így kisült a csalás. Most aztán még az az alapos gyanu is fölmerült, hogy nemcsak erről a háromszázezer dollárról szóló csekkek, hanem mindazok, amelyeket *Patrick* az utóbbi hónapokban beváltott, hamisak voltak. Ezt az irásszakértők teljes bizottsággal állítják.

Miután a 84 éves öreg ember kitünő egészségnek örvendett mindig, nem tekintve magas korát, hirtelen halála is feltűnt. Utolsó akaratához hiven elakarták égetni holttestét; csodálatos módon azonban a milliomos tetemet bebalzsamozott állapotban találták, amely körülmény gyanusnak tűnt fel, mivel elégetendő holttesteket nem szokás bebalzsamozni. A holttest pedig annyira át volt itatva a balzsammal, hogy az orvosok a halál közvetlen okát meg sem állapíthatták.

Daczára e körülménynek, elrendelték a halott fölboncolását, melyet a törvényszéki orvosok eszközöltek. A vizsgálatot nagy titokban folytatták, de azért New-Yorkban csakhamar elterjedt a hír, hogy ez intézkedéseknek oka az, hogy *Rice* halála utáni napon négy csekket, összesen 350,000 dollár értékben mutattak be egy new-yorki pénzügyintézetben, melyek az elhalt milliomos ügyvédjének, *Patrick*nak rendelkezésére voltak kiállítva.

Két csekket az *Avenue* bank minden további nélkül beváltott, míg a másik kettőt a *Swenson* bankház formai hibák miatt visszautasította. A bank ez ügyben telefon útján fordult *Rice* lakására és *Jones*, a titkár, azt a fölvilágosítást adta, hogy a csekkek helyesen vannak kiállítva. Mikor aztán a bank *Rice*-t kérte a telefonhoz, *Jones* azt felelte, hogy az öreg ur oly rosszul hall, hogy telefon útján vele beszélni lehetetlen. Tényleg pedig *Rice* ekkor 14 órája halott volt már. A bank harmadszori telefonkérdezősködésére vallotta be *Jones* csak, hogy ura épen abban a pillanatban hunyta le szemét örökre. A bank erre a hirre a csekket nem váltotta be.

A törvényszék gyanuját még az a körülmény is megerősíti, hogy *Patrick* néhány nappal a milliomos halála után *Ricenek* egy másik végrendeletét mutatta be, melyben az elhunyt megváltoztatja 1896-ból kelt végakarát, s *Patrickot* vagyona kilencz tizedrészének örökösévé teszi. Ez a vagyon pedig 15 millió dollárt tesz. Az irásszakértők ezt a végrendeletet is hamisítványnak jelentik ki, s véleményüket az is megerősíti, hogy *Patrick* alig kilencz hónap óta volt összeköttetésben a milliomossal.

Természetes tehát, hogy a törvényszék első sorban az ügyvéd és titkár személyével foglalkozik. Határozottan ugyan nem lehet még eddig megállapítani, hogy a milliomos mérgezésnek esett-e áldozatul, de a terhelő bizonyítékok nap-nap után halomra gyűlnek.

Megállapították ugyanis, hogy a komornyik, a ki egyszemélyben titkára is volt a milliomosnak, érthetetlen hatással volt a gazdájára. Annyira ment hatalmaskodásával, hogy mikor este elment szórakozni, elzárta a szobájába.

Az orvos azt vallotta, hogy őt akkor hívták a halotthoz, mikor az már legkevesebb tíz órával azelőtt elhunyt. Továbbá azt állítja, hogy pár nappal halála előtt *nux vomica*t rendelt a betegnek, szigorúan meghagyva *Jones*nek, hogy csak gyöngye oldatot adjon urának. Az orvosság — körülbelül fél unczia — teljesen hiányzik és ezért azt hiszik, hogy az öregot ez erős méreggel küldték a másvilágra.

Az utóbbi napokban számos új terhelő adat

birtokába jutott a vizsgálóbíró, melyek azonban azt bizonyítják, hogy *Rice* millióért nem is annyira az ügyvéd, mint inkább *Jones* küzdött. A komornyik oly hatással volt urára, hogy a vizsgálóbíró hipnózist sejt a dologban. *Ferris* dr. uyanis, aki iskolát vezet, hol a hipnózist tanítják, *Jones*ben fölismerte egyik tanítványát, aki e tudományt gyorsan akarta elsajátítani.

Rice rokoni egész nyíltan mérgezésről beszélnek, amelynek nyomait a *Patrick* rendelkezésére történt megokolatlan balzsamozás tüntette el. A vizsgálatot a new-yorki törvényszék nagy erélyvel folytatja.

TÖRVENYKEZÉS.

§ **Önértetes bíró.** Az igazságügyminisztérium, mint főfelügyeleti hatóság tavaly felhívta a budapesti törvényszék elnökét, hogy a VII. kerületi járásbírósnágnál alkalmazott bírák munkálkodását ellenőrizze s tőlük kéthetenként kívánjon tevékenységi kimutatást, miután a vizsgálat alkalmával az ügyvitelben némi hátramaradást észleltek. A beérkezett kimutatások szerint dr. *Laczkó* Antal aljárásbírónak három tárgyalása volt elnapolva, a miért az elnök kérdőre vonta az albirót. A szorgalmáról és kötelességének pontos teljesítéséről ismert *Laczkó* dr. a felvilágosítást megtagadta, azzal a kijelentéssel, hogy a felelősségre vonás sérti a bírói függetlenséget és önértetet és hogy szerinte a bírót csak akkor szabad felelősségre vonni, ha működésében visszaélés mutatkozik. A törvényszék elnöke fegyelmi eljárást indított az albiró ellen, a kit ma a kir. ítélőtábla kisebb fegyelmi tanácsa *Varga* Ferencz főügyész helyettes indítványára fegyelmi vétségben vétkesnek mondott ki és a legenyhébb büntetésre: rosszalásra ítélte.

KOZGAZDASAG ES KÖZLEKEDES.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, október 29.

Délitőzsde. A buzakinálat kielégítő, vételkedv gyöngye. Bányadi irányzat mellett 14,000 métermáza került forgalomba, 5 filéig olcsóbb áron. Időjárás szá.

Zárul 12 órakor:

Buza októberre	—
Buza 1901. áprilisa	7.75—7.76
Rozs októberre	—
Rozs 1901. áprilisa	7.24—7.26
Zab októberre	5.58—5.59
Zab 1901. áprilisa	—
Tengeri októberre	—
Tengeri 1901. májusa	5.03—5.04
Repce októberre	—

Zárul 5 órakor:

Buza októberre	—
Buza 1901. áprilisa	7.75—7.76
Rozs októberre	—
Rozs 1901. áprilisa	7.25—7.26
Zab októberre	5.57—5.58
Zab 1901. áprilisa	—
Tengeri októberre	—
Tengeri 1901. májusa	5.03—5.04
Repce októberre	—

Zárul 5 órakor:

	korona
Osztrák hitelrészvény	654.75
Magyar hitelrészvény	651.50
Leszámitolóbank részvény	424.—
Rima-Murányi vasúti részvény	493.75
Osztrák-magyar államvasúti részvény	660.75
Közuti vasút	593.50
Városi villamos vasút részvény	276.—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1900. október 29.

Magyar aranyárjádék 4 ⁰ / ₁₀₀	94.90
Magyar koronárjádék 4 ⁰ / ₁₀₀	90.05
Magyar arany 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀	99.50
Magyar ezüst 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀	98.—
Magyar keleti vasút	96.50
Magyar földterhermentesítési kötvény	91.75
Magyar italmegváltási kötvény	98.25
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	92.50
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	163.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	139.50
Osztrák papírjárjádék	96.55
Osztrák járjádék ezüst	96.35
Osztrák járjádék arany	95.—
Koronárjádék	97.50
1860-iki államsorsjegyek	131.50
Osztrák-magyar bankrészvény	1700.—

NAPIREND.

Október 30. Kedd. Róm. kath. naptár: Kolos vértanú. — Protestáns naptár: Kolos vértanú. — Görög-keleti naptár (október 17.): Ozeas próféta. — A nap két óra 27 perczkor, nyugszik 4 óra 28 perczkor. — A hold két óra után, nyugszik 10 óra 9 perczkor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 768 0 milliméter, délután 2 órakor 767 8 milliméter. — Hőmérséklet reggel 7 órakor $9^{\circ} + 4.5$, délután 2 órakor $9^{\circ} + 11.0$. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DN. 2. délután 2 órakor DN. 4. — Felhőzet reggel 7 órakor derült, délután 2 órakor derült. — Csapadék az utóbbi 24 órában délelőtti csepegés.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, eszakra csapadék.

Szabadságharcos emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület, 1-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtti 8 órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsy-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig. Helyiség: Ereklje-muzeum helyisége melletti ülésterem.

November 3. A Kölcsy-egyesület hangversenynyel egybekötött fölölvásó estélye délután 4 $\frac{1}{2}$ órakor (Városház.)

November 4. Az aradi kir. főgymnasium és állami főreáliskola ifjúsági segélyező-egyesületének választmányi ülése déli 12 órakor.

November 8. Arad megye évnegyedes közgyűlése délelőtti 9 órakor.

November 10. Az aradhegyvidéki turista-egyesület társas estélye 1/9 órakor (Vass étterem.) — A Kölcsy-egyesület hangversenynyel egybekötött fölölvásó-estélye délután 4 $\frac{1}{2}$ órakor (Városház.)

November 12. Körorvosválasztás M. Radnán,

November 17. A Kölcsy-egyesület hangversenynyel egybekötött fölölvásó-estélye délután 4 $\frac{1}{2}$ órakor (Városház.)

November 24. A Kölcsy-egyesület hangversenynyel egybekötött fölölvásó-estélye délután 4 $\frac{1}{2}$ órakor (Városház.)

December 1. A Kölcsy-egyesület hangversenynyel egybekötött fölölvásó-estélye délután 4 $\frac{1}{2}$ órakor (Városház.)

December 8. A Kölcsy-egyesület hangversenynyel egybekötött fölölvásó-estélye délután 4 $\frac{1}{2}$ órakor (Városház.)

REGENY-CSARNOK.

A kétlelkű ember.

— Regény. —

Irta: **Groller Balduin.**

Az Aradi Közlönynek fordította:

Radó Istó.

[14]

(Folytatás.)

Nagy erélyvel és alázatossággal látott tehát a munkához. Eleinte, hogy modelljét művészi szempontból teljesen kiismerje, nagy szénrajzot készített. Azután a tanulmányföt köre rajzolta, és végül rézmetszetet készített. Rendkívüli sokoldalúsága mellett ügyelt arra, hogy minden téren gyakorolja magát és munkáit előtanulmányoknak tekintette festői és szobrászati terveihez. Különben is mindig, ha fejet kellett mintáznia, előbb krétarajzot készített róla, hogy a körvonalaknak és az alaknak helyességéről meggyőződjék.

Lőrincz türelmesen ült és a gyorsan készülő munkák iránt nagy érdeklődést tanúsított. Született tirolai volt és minden tiroliban van egy csöpp a művészetből. Mindezek mellett a művész rajongásnál sokkal nagyobb ösztön, ébredt föl benne, még pedig az, mely életének hat legszebb évétől rabolta meg. Különös érdeklődéssel és csak nagy fáradsággal elnyomott izgatottsággal nézte, amint Scarpi kéziprésén próbanyomást készített körrajzairól és rézmetszetéről.

— Jó, hogy én nem értek ehhez — mondotta egyszer Lőrincz.

— Miért, Lőrincz? — kérdezte Scarpi tovább dolgozva.

— Mert nem tudnék ellentállani: hamis bankókat gyártanék. A lemezek kitűnnek e célra. Senki sem tudná megkülönböztetni a valódi bankót a hamistól.

— Kedves Lőrinczem, ebbe az üzletbe hamar belebuknánk.

— Ingyen semmit sem kap az ember az életben. Mindennek meg van a maga ára. Ha nem volna oly veszélyes a dolog, a buta ember is megkísérelhetné.

— Ugyan, ugyan Lőrincz, mily merész gondolatai vannak!

— Ha okos ember vagy, akkor megkísérel! — mondá Lőrincz hévvel.

A tágas teremben egyszerre mély csönd lett. Mintha csoda történt volna. Scarpi önkéntelenül tegezte modelljét és viszont Lőrincz ép oly önkéntelenül tegeződött Scarpival. A modell a művészt, urát a szolgál! És alig vették ezt észre, oly természetesen hangzott mindkét

résről. De aztán mégis meghökkenetek és pár percig megdöböntő csönd honolt a szobában. Ugy látszott, mintha valami finom, alig elemezhető fluidum tartaná lekötve e két embert, vagy mintha megegyező természetük titkos vonzereje hozta volna közelebb őket egymáshoz. A lélekrokonság villamos feszültséget hozott létre és mintha áruló szikra pattant volna ki belőlük.

Scarpi és Lőrincz nem tegezték tovább egymást; de azért akaratlanul, az elragadó tűz hevében, minden szándék nélkül, mégis viszatértek e bizalmaskodáshoz, mely — úgy látszott — az egész életre láncolta le őket.

És Lőrincz ezután egész nyíltan beszélt urával. Ugy az nap, mint későbbi látogatásai alkalmával újból és újból, mind kimerítőbben beszélt multjáról és a jövő terveiről. Scarpi lázas érdeklődéssel hallgatta Lőrincz beszédét és bensőleg meg volt győződve, hogy csak a pszichológiai tanulmány az, mely figyelmét anynyira leköti.

— Sokat lehet tanulni a börtönben — mondogatta egy alkalommal Lőrincz — és amit én ott tanultam, azt föl is akarom használni. A tandíj úgy is nagy volt.

— De Lőrincz, ha most elfogják magát, akkor bajba kerül.

— Azt tudom, de ez már az üzlettel együtt jár. A szoké minden alkalommal nyakát teszi kockára. Az én kockázatom pedig nem is ily nagy. Mert én nem dolgozom mindennap, miként a szoké. Jól megválasztom az alkalmat, aztán alaposan megfontolom a dolgot és előtanulmányokat teszek. Ha aztán mégis balul üt ki, akkor nyakon csipnek; és ezen már nem lehet segíteni.

— Mégis kérdés, — mondotta Scarpi — hogy vajon nem okosabb dolog, ha az ember becsületes marad. Hat, vagy tiz esztendő — az nem tréfa dolog.

— Becsületes ember? Ezzel is megpróbálkoztam már. Nem megy és ami nem megy, azt ne erőszakoljuk. Akit a sorsa arra ítél, hogy ivó legyen, annak inni kell. És ha az emberek a fejük tetejére állanak és azon törnek az eszüket, hogyan lehetne őt kigyógyítani — mindhiába történik, mert innia csak kell, különben elpusztul. Így is elpusztul, de a maga módja szerint és ez jobban esik neki.

— De az embernek csak az észére kell kallgatnia. Az észnek kell meghalározni a cselekedeteket.

— Hagyjon el, Scarpi ur és ne beszéljen az észről. Arra én semmit sem adok. Az ember esze rendesen ép akkor megy el, mikor szüksége van rá. Ósmerem magamat! Százszor, ezerszer megfogadhatom, hogy rossz dolgot nem követek el, és aztán jön egy boldog pillanat és halomra dől a sok bölcelet, elkövetek valamit, éppen rossz időben. Nem okosabb dolog tehát, ha előre megfontolom és és előkészitem a pillanatot? Azok a legbutábbak, akik arra várnak, hogy az alkalom tegye őket tolvajokká. Ki áll jót az ily véletlen alkalmakért? Egyedül kell megteremteni azt. Azért, ha ismét elkövetnék valamit, biztosítom uram, hogy annak lesz értelme.

(Folytatása következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Október 29. —

Fehér Kereszt szálloda. Justuer Dezsó utazó Budapest. — Markolés Miksa utazó Budapest. — Seidner Rezső kereskedő Berzova. — Suczél Károly közjegyző Káransebes. — Scuster Adolf utazó Budapest. — Kroluper Emil utazó Budapest. — Fischer Sámuel utazó Bécs. — Temesváry Béla intéző Szászsebes. — Hoch Leopold kereskedő Bécs. — Likér Vilmos kereskedő Hunyad. — Sugár Armin utazó Budapest. — Rieger Emil tábornok Temesvár. — Mirka I. huszárfőhadnagy Temesvár. — Komjoli M. utazó Budapest. — Soldfinger Simon utazó Budapest. — Püss Károly I. kir. oszt. tan. Budapest. — Singer Arnold utazó Prága. — Rensburg József utazó Bécs. — Sauter Henrik utazó Bécs. — Sugár Emil utazó Budapest. — Fishher Ferencz utazó Berlin. — Munk Gyula utazó Budapest. — Filip Jakab kereskedő Orosháza. — Klómer Adolf kereskedő Budapest.

Vass Szálloda. Rath József kereskedő Bécs. — Roth József kereskedő Brád. Wiener Mór utazó Bécs. — Srasser Lajos nagybirtokos Gurahoncz. —

Szűcs Herman mérnök Budapest. — Popa Viktor ügyvédjelölt N.-Szt.-Miklós. — Kemény Manó vállalkozó Székudvar. — Detjens Frigyes utazó Bécs. — Deutsch Vilmos utazó Bécs. — Kutasi Dániel utazó Budapest. — Molnár György birtokos Kungota. — Komlós Gyula utazó Budapest. — Rosenberg Mór utazó Bécs. — Wolfgan Ignáz utazó Budapest. — Lewin Jakab utazó Bécs. — Kalisch M. kereskedő Galanta. — Schuretscher József kereskedő Budapest.

Városi színház.

Bérlet 32. sz.

Páros.

Kedden, 1900. évi október hó 30-án

A párisi élet.

Operette 5 felvonásban. Irta: Meilhac és Halévy. Zenéjét szerette: Offenbach Jakab.

SZEMÉLYEK:

Gondremarek	Fenyéri Mór.	Joseph, kalauz Szadai F.
Matadores	Erczkövy K.	Urbain, inas Nyilassi M.
Gardfeu	László Gy.	Karadek ... Tolmainé.
Bobinet	Nemes S.	Gondremarek Harmath J.
Gontran	Czakó V.	Gabriella ... Felhő Rozsi.
Frick, cipész	Rubos A.	Metella ... Parlagi K.
Alphonse	Sólyom L.	Pauline ... Turchányi

Kedde 7 órakor.

NYILTTÉR.*

Dr. Kell Lipót
 ügyvédi irodáját
 Szent László-utca I. számú háza
 ba helyezte át. 2994

A n. é. közönség figyelmébe!

Tudomására hozom ez alkalommal igen tisztelt vevőimnek, hogy az eddig Andrássy-tér 15. sz. a. fennállott

liszt-, só- és termény-üzletemet

beszünttettem és azt a

Fő-ut 24-ik sz. a. házamba
 helyeztem át.

A nagyérdemű vevőközönségnek irányomban eddigelé tanúsított pártfogását, amiért ezuttal köszönetemet nyilvánítom, továbbra 2990 is kérem.

Goldschmiedt Mihály
 aradi czég.

Mécses poharakat

sírok kivilágítására legjutányosabb áron árusítok, ugyszintén elvállalok

sírok kivilágítását

bármily kivitelben.

Hubert József

szappan- és gyertyagyáros

Arad, Szabadságtér 9.

Telefonszám: 262.

Table for Budapest k. p. u. - Arad - Tövis. Includes columns for Oda and Vissza, station names, and departure/arrival times.

Oda. Arad-Temesvár-Józsefváros. Vissza.

Table for Arad-Temesvár-Józsefváros. Includes columns for Sz.-v., V.-v., and station names.

Magjegyzések. Az állomásoknak neve mellett balról álló időadatok felülről lefelé, a jobbról állók alulról felfelé olvassandók.

Table for Arad-Szeged and Arad-Brád. Includes columns for Oda and Vissza, station names, and departure/arrival times.

Table for Mezöhegyes-Kétegyh. Includes columns for Oda and Vissza, station names, and departure/arrival times.

Table for Uj-Szt.-Anna-Kétegyh. Includes columns for Oda and Vissza, station names, and departure/arrival times.

Table for Borosjenő-Csermő and Borossebes-Menyháza. Includes columns for Oda and Vissza, station names, and departure/arrival times.

KASSOWITZ FÜLÖP

férfi-, fiu- és
gyermek-ruha
raktára

ARADON, Andrassy-tér 9., a Minorita-templommal szemben.

Mérték utáni megrendelések pontosan és izléseesen eszközöltetnek.

Városi és megyei telefon 439.

WEINBERGER FERENCZ

arany-, ezüst- és ékszerüzlete Aradon, Központi szálloda. 2987

Ajánlja dús raktárát mindennemű arany-, ezüst ékszerárak és a legpontosabban járó kitűnő schweizeri zsebórákban.

Régi és tört aranyak készpénzért megvételnek vagy pedig más kiválasztott tárggyal becsereztetnek.

Saját elsőrendű ékszerkészítő és javító műhely.

Ügyes helyi ügynökök

fix fizetéssel és jutalékkal

felvételnek

az „Első leánykiházasítási egyesület m. szövetségének leány és fiu biztosító intézeté”

aradi vezérügynökségénél: Andrassy-tér 8.

A női szépség emelésére, tökéletesítésére s fenntartására a legkiválóbb, teljesen ártalmatlan, vegy-tiszta és zsírmentes készítmény a...

Margit-Créme.

Rövid idő alatt szünteti szepit, májfoltot, pattanást, bőrrákát (mitesszer) és minden más bőrbaját. Kiszimítja a ráncokat és limbóhelyeket, még koros egyéneknek is újbajos arczszínt kölcsönöz.

Hamiltásoktól óvakodjunk. Vannak értéktelen utánzatok és hamiltások, melyek a lehetőségig hasonló alakban, kiállításban és árban kerülnek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetési szöveg is az anyamnek másolata. Az ilyen utánzatoktól tessék óvakodni és csak oly készítményeket elfogadni, melyek czimeres védjeggyel vannak lezárva. — Készítményeim a nméltóság m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960. sz., valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.104. sz. védjeggyel láttattak el. Legkiválóbb orvosi tekintélyek által ajánlatnak. Fellelőseget csak az én általam forgalomba hozott készítményekért vállalok.

A Margit Crème, miként az országos m. kir. chemiai intézet és központi vegykísérleti állomás vizsgálatai bizonyították, higgyant, ólmot nem tartalmaz, tehát egy teljesen ártalmatlan vegykészítmény. — Ára 50 kr., nagy 1 frt, szappan 35 kr., puder 60 kr., arozviz 50 kr., fogszappan 50 krajczár.

Üres tégelyek vissza nem vétetnek, sem meg nem töltetnek.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszertára és vegyészeti laboratoriuma Aradon.

Hamiltásoktól óvakodjunk, csakis törvényes védjeggyel ellátott dobozok valódiak.

Kapható minden gyógyszertárban és illatszerekkereskedésben.

Segéd,

a női divat és fehérnemű szakmából, ügyes eladó

kerestetik,

aki a magyar és a német nyelven kívül a román nyelvet bírja, előnyben részesül. — Ajánlatok **László M. és L. utóda** cégéhez, Brassó. 2982

1787—1900. pm.

Felhívás.

Azon kellő értelmiséggel bíró egyéneket, a kik a foganatosítandó népszámlálásnál számláló biztoso-

kul, az egyes számláló kerületekre megállapítandó 3—6 koronáig terjedő napidij mellett alkalmaztatni kívánnak, felhívom, hogy ez iránt hivatalomban a f. évi november hó 4-ig írásban jelentkezzenek.

Arad, 1900. évi okt. hó 28-án.

Salacz,

kir. tan. polgármester.

Ékszertárgyak

ezüst evőeszközök és valódi schweizeri órák alkalmi vételek által a legutányosabb árban kaphatók: 2986

Ugyanitt arany, ezüstneműek és

ZÁLOGJEGYEK

legmagasabb árban megvételnek

DEUTSCHIZ

órák, ékszerész Templom-u., Minorita-palota.

Külön játék és díszműaru osztály 7. 15 kros szabott árakkal.

Színházi

Versenybazár

a vértanu szoborral szemben.

Bőr pénzerszények	7 krtól,	Szines férfi ingek redős	93 krtól,
Iskola táskák	15 krtól,	mellel	
Könyvtartó szíjjak	15 krtól,	Férfi harisnyák párja	8 krtól,
Zsebkések	10 krtól,	Férfi harisnyák kötött p.	14 krtól,
Ruha és hajkefék	15 krtól,	Férfi trico alsó ingek	55 krtól,
Csont evőeszköz párja	15 krtól,	" nadrág	50 krtól,
Tiszta acél evőeszköz p.	30 krtól,	" vászon nadrág	49 krtól,
Bőr dohánytárca	19 krtól,	Női ingek és fűzők	49 krtól,
Gummi nadrágtartók	15 krtól,	Női harisnyák	12 krtól,
Konty- és oldal-fésűk	5 krtól,	Női keztyűk	15 krtól,
Hajcsattok és hajtűk	3 krtól,	Női fehér gallérok	12 krtól,
Bontó és sűrű-fésűk	15 krtól,	Női fehér kézelők	15 krtól,
Kepes albumok 100 lap.	40 krtól,	Moare selyem-öv minden	
Piaczi vásár táskák		szinben	35 krtól,
patent amerikai bőrb.	15 krtól,	Női bőr-övek	30 krtól,
Legujabb óra szerkezetű		Női trico alsó-ingek	40 krtól,
felhuzó játékok	40 krtól,	Női mosó (voál) kötők	21 krtól,
4 soros gallér drbja	11 kr,	Fél szines széli zseb-	
4 soros kézelő párja	19 kr,	kendő tztja	55 krtól,
Férfi ingek sima mellel	85 krtól,	Gyermek téli trico	30 krtól,
" redős mellel	87 krtól,	Gyermek harisnyák	7 krtól,

Külön játék és díszműaru osztály 7 és 15 kros árakkal, óriási választékban. És sok ezer elő nem sorolt tárgy: alkalmi ajándékok, tolett cikkek, dessert servicek, mocca garnitúrák, liquer servicek gyertyatartók, kézi kosarak, sétabotok, fényképpálványok, fogkefék, mosdószappanok, fali dísztányérok, butor és szőnyegporlók, kézi, fali és japán legyezők, inggombok, stb óriási választékban kaphatók

a színházi versenybazárban 2987

a vértanu szoborral szemben.

Külön játék és díszműaru osztály 7. 15 kros szabott árakkal.